

**Spojená škola internátna
Masarykova 11175/20C, Prešov**

**Školský vzdelávací program
pre
Praktickú školu internátnu,
org. zložku Spojenej školy internátnej
ISCED 2C - nižšie stredné vzdelanie pre žiakov s mentálnym postihnutím**

Prešov, 01.09.2009

Kontakty:	
web:	www.szsimasarykova.edupage.org
e-mail :	szs@slovanet.sk
tel:	051 74 80 181

Mgr. Hedviga Tomášová
riaditeľka školy

Mgr. Peter Parada
zástupca riaditeľky
tel.: 051 74 80 188

Názov a adresa školy	Praktická škola internátna, org. zložka Spojenej školy internátnej Masarykova 11175/20C, Prešov
Názov školského vzdelávacieho programu	„Životu v ústrety“
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné
Kód a názov učebného odboru	6492E00 - praktická škola
Forma výchovy a vzdelania	denná
Dĺžka štúdia	3 roky
Vyučovaci jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne

Platnosť dokumentu

Dátum prerokovania ŠkVP na pedagogickej rade školy	2.9.2009
Dátum prerokovania ŠkVP na Rade školy	5.10.2009
Dátum schválenia ŠKVP zriaďovateľom	24.8.2009
Platnosť ŠKVP od	1.9.2009 do ďalšieho revidovania

Evidencia platnosti a revidovania

Platnosť, revidovanie	dátum	inovácia, zmena, úprava
Prerokovanie v PR/ a RŠ	2.9.2009/ 5.10.2009	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9.2009	
1.revidovanie	30.6. 2010	rozšírený o obsah vzdelávania (učebné osnovy) pre 1. A 2. ročník v súlade s ŠVP
Prerokovanie v PR / a RŠ	30.8.2010/ 6.9.2010	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9. 2010	
2.revidovanie	30.6.2011	rozšírený o obsah vzdelávania voliteľných predmetov pre 1.-3. ročník v súlade so ŠVP
Prerokovanie v PR/ a RŠ	30.8.2011/ 10.10.2011	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9.2011	
3.revidovanie	30.6.2012	<ol style="list-style-type: none"> 1. posilnenie odbornopraktických predmetov (Domáce práce a údržba) 2. redukcia náukových predmetov 3. v 1. ročníku je do sústavy vyučovacích predmetov zaradený nový predmet – Pomocné práce v administratíve, ktorý zahŕňa informatiku, komunikačné zručnosti a obslužné práce v administratíve. Absolvent je pripravený uplatniť sa na chránenom pracovisku.
Prerokovanie v PR/ a RŠ	3.9. 2012/ 8.10. 2012	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9.2012	
4. revidovanie	30.6.2013	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozšírený o učebné osnovy pre 3. ročník praktickej školy. 2. rozšírený o Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Tkanie na tkáčskom stave.
Prerokovanie v PR/ a RŠ	26.8.2013/ 14.10.2013	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9.2013	

5. revidovanie	30.6. 2014	1. aktualizovaný Učebný plán pre Praktickú školu so zameraním na predmet Pomocné práce v administratíve 2. aktualizovanie obsahu ŠkVP 3. doplnený o učebné osnovy predmetu Zdravotná telesná výchova
Prerokovanie v PR a RŠ	2.9.2014/ 13.10.2014	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9.2014	
6. revidovanie	30.6.2015	1. aktualizovaný Rámcový učebný plán pre Praktickú školu so zameraním na predmet Tkanie na tkáčskom stave, Domáce práce a údržba domácnosti, 2. doplnený o učebné osnovy predmetu Pomocné práce v kuchyni, doplnený o Učebný plán so zameraním na predmet Pomocné práce v kuchyni 3. aktualizovanie obsahu ŠkVP , aktualizácia jednotlivých kapitol ŠkVP podľa terajšieho stavu v praktickej škole, formálna úprava ŠkVP.
Prerokovanie v PR a RŠ	2.9.2015/ 26.06.2015	prerokovaný a schválený PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	2.9.2015	
Inovovanie ŠkVP		<p>4. CHARAKTERISTIKA VZDELÁVANIA 4.1 Základné údaje o štúdiu : <i>Poskytnutý stupeň vzdelania – nižšie stredné odborné vzdelanie.</i></p> <p>5 PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU 5.2 Materiálno-technické a priestorové podmienky – <i>snoezelen</i></p> <p>6.1;6.2;6.3;6.4 UČEBNÝ PLÁN a) zmena názvu predmetu Telesná výchova na <i>Telesná a športová výchova</i> b) <i>poznámky k učebnému plánu:</i> Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov.</p> <p>7 UČEBNÉ OSNOVY Inovácia obsahu: Slovenský jazyk a literatúra – vynechané <i>:Správne písať číselky.</i></p> <p>Hudobná výchova 4. Hudobné a inštrumentálne činnosti – doplnené: Jednohlasné, dvojhlasné spievanie</p> <p>Telesná a športová výchova zmena názvu tematického celku Pohybové hry na Drobné pohybové hry</p> <p>Rodinná výchova IV. Choré dieťa a dieťa s postihnutím doplnená téma Najčastejšie nákazlivé choroby</p>

		<p>Domáce práce a údržba domácnosti zmena názvu tematického celku Byt a jeho údržba na Údržba bytu zmena názvu témy predmetného celku z Udržiavanie poriadku v byte na <i>Udržiavanie poriadku v jednotlivých miestnostiach bytu, estetika miestností.</i></p> <p>Ručné práce a šitie Vynechané témy z celku Ručné šitie: Použitie ozdobných stehov na záplaty. Aplikácie – ručné našívanie.</p>
Prerokovanie v PR a RŠ	1.7.2016 / 27.6.2016	prerokovaný PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	1.9.2016	
1. revidovanie		<p><u>Zmena Učebného plánu so zameraním na predmet Domáce práce a údržba domácnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v predmete Domáce práce a údržba domácnosti zníženie súhrnného počtu hodín zo 7 na 6 , a to v zložke disponibilné hodiny z 2 na 1; - vynechaný voliteľný predmet Pomocné práce v kuchyni; - zaradený voliteľný predmet Tkanie na tkáčskom stave v rozsahu 2 vyučovacích hodín týždenne.
Prerokovanie v PR a RŠ	1.7.2016 / 27.6.2016	prerokovaný PR a RŠ
2. revidovanie		<ul style="list-style-type: none"> - „Od 13. marca 2020 do 30. júna 2020 prebiehalo v škole vyučovanie mimoriadnym spôsobom v súlade s nariadeniami hlavného hygienika a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. O spôsobe vyučovania, metódach, formách a hodnotení informuje škola v Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti“; - aktualizovanie state 4 „Charakteristika vzdelávania“; - aktualizovanie state 1.1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania; - aktualizovanie state 3.3 Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov; - doplnenie nových učebných zdrojov a výchovno-vzdelávacích stratégií v stati 7 Učebné osnovy pre praktickú školu.
Prerokovanie v PR a RŠ	02.07.2020/ 14.07.2020	prerokovaný PR a RŠ
Platnosť ŠKVP od	01.09.2020	

PR- pedagogická rada

RŠ- rada školy

1 Identifikačné údaje

Predkladateľ

Názov školy	Praktická škola internátna - organizačná zložka Spojenej školy internátnej
Adresa	Masarykova 11175/20C, Prešov, 080 01
IČO	42085381 SŠI, 710176406 PŠI
Riaditeľ školy	Mgr. Hedviga Tomášová
Zástupca pre Praktickú školu	Mgr. Peter Parada
Koordinátoripre tvorbu ŠkVP	PhDr. Svetlana Madzgoňová od 01.09.2013 Mgr. Peter Parada od 01.09.2011 Ing. Irena Val'ková do 31.08.2011
Spolutvorcovia ŠkVP	Všetci pedagógovia praktickej školy,
Realizačný tím	Všetci pedagógovia praktickej školy,
Kontakty	tel./fax : 051 74 80 188 szsizastupkyna@gmail.com

Zriaďovateľ

Názov	Okresný úrad v Prešove (predtým Krajský školský úrad)
Adresa	Tarasa Ševčenka 11, Prešov, 080 01

OBSAH

1	Všeobecná charakteristika školy.....	8
1.1	Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	8
1.2	Vlastné zameranie školy	13
1.2.1	Materiálno-technické a priestorové vybavenie.....	13
1.2.2	Charakteristika pedagogického zboru.....	13
1.2.3	Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov	14
1.2.4	Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	14
1.2.5	Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	15
1.2.6	Spolupráca s rodičmi a sociálnymi partnermi	15
2	Profil absolventa praktickej školy	16
2.1	Charakteristika absolventa.....	16
2.2	Kompetencie absolventa	16
2.2.1	Kľúčové kompetencie	17
2.2.2	Všeobecné kompetencie	19
2.2.3	Odborné kompetencie.....	19
3	Charakteristika školského vzdelávacieho programu	21
3.1	Cieľ a zámer vzdelávania	21
3.2	Výchovno – vzdelávacie stratégie.....	22
3.3	Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov.....	25
3.4	Individuálny výchovno-vzdelávací programu	27
4	Charakteristika vzdelávania	30
4.1	Základné údaje o štúdiu	30
4.2	Organizácia vyučovania	31
4.3	Organizačné formy a metódy vyučovania	31
4.3.1	Stratégie výchovy	31
4.3.2	Stratégie vyučovania.....	32
4.3.3	Organizačné formy	34
4.4	Zdravotné požiadavky na žiaka.....	35
4.5	Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci.....	35
5	Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu	37
5.1	Personálne zabezpečenie	37
5.2	Materiálno-technické a priestorové podmienky	37
5.3	Podmienky zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri vzdelávaní	38
5.4	Vnútorňý systém na kontrolu a hodnotenie žiakov	38
5.4.1	Pochvala.....	38
5.4.2	Výchovné opatrenia na posilnenie disciplíny.....	39

6	Učebný plán	41
6.1	Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Pomocné práce v administratíve ...	42
6.2	Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Domáce práce a údržba domácnosti	44
6.3	Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Tkanie na tkáčskom stave	46
6.4	Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Pomocné práce v kuchyni	48
6.5	Prierezové témy	50
7	Učebné osnovy pre praktickú školu	51
7.1	VZDELÁVACIA OBLASŤ: JAZYK A KOMUNIKÁCIA.. Chyba! Záložka nie je definovaná.	
7.2	VZDELÁVACIA OBLASŤ: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI Chyba! Záložka nie je definovaná.	
7.3	VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ . Chyba! Záložka nie je definovaná.	
7.4	VZDELÁVACIA OBLASŤ: UMENIE A KULTÚRA	Chyba! Záložka nie je definovaná.
7.5	VZDELÁVACIA OBLASŤ: ZDRAVIE A POHYB	Chyba! Záložka nie je definovaná.
7.6	VZDELÁVACIA OBLASŤ: ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY ... Chyba! Záložka nie je definovaná.	
7.7	VOLITEĽNÉ PREDMETY.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Praktická škola internátna ako organizačná zložka Spojenej školy internátnej vznikla v roku 2007. Poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím, alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti. Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov variantu B a C. Praktická škola môže vzdelávať aj iné osoby s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, ktoré dovŕšili vek 18 rokov a neabsolvovali výchovu a vzdelávanie v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

Vzdelávací program praktickej školy pripravuje žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, pričom sa títo žiaci zacičujú na vykonávanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom.

Praktické vyučovanie je v praktickej škole neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy.

Spojená škola internátna, Masarykova 11175/20C v Prešove sa už viac ako pol storočie venuje vzdelávaniu žiakov s mentálnym postihnutím a v posledných rokoch aj vzdelávaniu žiakov s postihnutím viacnásobným. Škola má tieto organizačné zložky: Špeciálna základná škola, Špeciálna materská škola a Praktická škola. Škola má strategicky veľmi výhodnú polohu blízko autobusovej a železničnej stanice a len niekoľko minút chôdze do centra mesta.

Dochádzajúci žiaci sú ubytovaní v internáte, nachádzajúcom sa v budove školy. Možnosť ubytovania je pre všetkých žiakov materskej, základnej aj praktickej školy.

Školská kuchyňa a jedáleň, ktoré sa nachádzajú priamo v budove školy, zabezpečujú stravovanie nielen pre našu školu a internát, ale aj pre OUI Masarykova 11175/20D, Prešov a Súkromnú Špeciálnu školu pre žiakov s autizmom, Vodárenská 3, Prešov.

Budova školy prešla prednedávnou komplexnou rekonštrukciou. Všetky priestory sú vybavené novým zariadením, ktoré je v súlade s požiadavkami pre vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Dominantnému postaveniu pracovného vyučovania vo výchovno-vzdelávacom procese zodpovedá aj materiálno-technické a priestorové vybavenie školy. Nachádza sa tu: dielňa na prácu s drevom a kovem, učebňa pestovateľských prác, školská kuchynka, tkáčska a krajčírska dielňa, učebňa PV na rôzne práce. V škole sa nachádza aj telocvičňa, malá posilňovňa, relaxačná miestnosť so suchým bazénom, počítačová učebňa vybavená počítačmi z projektu „Modernizácia vzdelávacieho procesu na SŠ“, logopedická učebňa, miestnosť na fyzioterapiu prípadne masáže, žiacka a učiteľská knižnica.

Vstupy do budovy, učební a sociálnych zariadení pre žiakov s viacnásobným (telesným a mentálnym) postihnutím, sú bezbariérové upravené a vybavené modernými špeciálnymi učebnými, kompenzačnými, rehabilitačnými pomôckami a počítačovou technikou.

Žiaci všetkých organizačných zložiek, čiže aj Praktickej školy, majú možnosť ubytovania, stravovania a taktiež majú možnosť využívať pri vzdelávaní všetky špeciálne učebne a dielne.

1.1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Praktická škola poskytuje našim žiakom fyzicky a psychicky dospieť, aby mohli čo najsamostatnejšie samostatne žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov v našej praktickej škole :

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy žiakov a ich všestrannú komunikáciu,
- využívať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré ich dokážu pripraviť na praktický život

- a uľahčia im prirodzene sa integrovať do spoločnosti do takej miery, aby sa stali jej prirodzenou súčasťou,
- rozvíjať kľúčové kompetencie v rôznych životných situáciách tak, aby ich vedeli správne a samostatne použiť v občianskom živote,
 - podporiť osobnosť a záujmy každého žiaka tak, aby mohol zažiť pocit úspechu a stal sa z neho sebakritický jedinec, ktorý je zároveň schopný rozvíjať svoje individuálne schopnosti a využívať svoje možnosti,
 - rozvíjať u žiakov pocit zodpovednosti za seba a svoje okolie, zmysel pre spoluprácu a sociálne cítenie,
 - naučiť žiakov poznať a uplatňovať svoje práva a súčasne poznať a plniť si svoje povinnosti,
 - podnecovať žiakov k mysleniu, k vyjadrovaniu vlastných názorov,
 - učiť ich niest zodpovednosť za svoje zdravie, chrániť ho a upevňovať,
 - správať sa zodpovedne k životnému prostrediu, chrániť ho a zveľad'ovať,
 - osvojiť si základné pravidlá spoločenského správania, regulovať svoje správanie.

Informácie o silných a slabších oblastiach školy sú komponované prostredníctvom SWOT analýzy, ktorá je najpreferovanejšia analytická metóda realizácie analýzy prostredia a možností školy.

Silné stránky:

- geografické umiestnenie školy na strategickom mieste v Prešove, blízko autobusovej a vlakovej stanice, škola je jedinou internátnou školou podobného typu v prešovskom okrese,
- veľmi dobré materiálo-technické vybavenie školy, bezbariérovosť priestorov školy,
- neustále zabezpečovanie nových špeciálnych učebných pomôcok, kompenzačných pomôcok, zriaďovanie odborných učební s vybavením (krajčírka dielňa, školská kuchynka, telocvičňa, posilňovňa),
- veľmi dobré vybavenie školy informačno-komunikačných technológiami a aktívne využívanie ich vo výchovno-vzdelávacom procese,
- kvalifikovaný a stabilný kolektív zamestnancov školy, s pozitívnou klímou, s motiváciou pre ďalší profesijný rast, veľmi dobré odborné a profesijne kompetencie pedagógov praktickej školy,
- uplatňovanie princípov demokracie a humanizmu v procese riadenia,
- príjemná rodinná atmosféra v praktickej škole, vytváranie pozitívnej atmosféry na vyučovaní, priaznivej edukačnej klímy,
- pozitívne hodnotenie žiakov,
- uskutočňovanie výchovy a vzdelávania v duchu humanizmu, demokracie, morálky a práva,
- aktívna spolupráca s rodičmi žiakov, možnosti cieleného poradenstva a pomoci rodičom,
- možnosti tvorby profilujúcich nových predmetov v rámci školského vzdelávacieho programu, podľa záujmu žiakov, resp. rodičov,
- prezentácia školy a jej aktivít prostredníctvom web stránky školy a prostredníctvom účasti na rôznych regionálnych podujatiach (trhy, výstavy, prezentácie zručnosti),
- realizácia odborno-praktických cvičení, do ktorých sú aktívne zapájaní samotní žiaci praktickej školy, nadväznosť vzdelávacích cieľov a učebných plánov na praktický a reálny život,
- zabezpečovaný individuálny prístup k žiakom, s prihliadnutím na ich individuálne potreby,
- možnosť logopedickej a fyzioterapeutickej starostlivosti pre žiakov,
- organizovanie tradičných celoškolských aktivít školy,
- dobrá spolupráca s organizáciami a partermi školy.

Slabé stránky:

- doposiaľ nezrekonštruované športovisko pred budovou školy, ihrisko s kvalitným športovým povrchom,
- rušná dopravná premávka na prilahlých komunikáciách,
- absencia oddychovej zóny pred budovou školy,
- absencia centra špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie pri našej škole, ktoré by poskytovalo priame služby komplexnej diagnostiky pre žiakov s viacnásobným postihnutím, so

zabezpečením špeciálnej diagnostiky v odbore- psychopédie, somatopédie, etopédie a iných pridružených postihnutí.

Príležitosti:

- získavanie grantov, príprava kvalitných projektov orientovaných na žiakov praktickej školy,
- vyhľadávanie a zavádzanie inovatívnych metód do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- cielené ďalšie vzdelávanie zamestnancov školy, kontinuálne vzdelávanie,
- prezentácia školy smerom k verejnosti, do médií apod.,
- získavanie sponzorov.

Riziká, obavy:

- u niektorých rodičov je badateľný nedostatočný záujem o výsledky edukácie žiakov,
- predčasné ukončovanie vzdelávania niektorých žiakov, zanechanie štúdia,
- nepriaznivé demografické trendy, spájanie ročníkov v dôsledku poklesu žiakov,
- neustále sa zvyšujúca nepriaznivá ekonomická situácia väčšiny rodičov, možný nárast žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia.

Priority školy:

Vzdelávacie priority školy vychádzajú a rešpektujú ciele štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2C – nižšie stredné vzdelanie a vychádzajú zo všeobecných vzdelávacích cieľov a kľúčových kompetencií, ktoré určuje Štátny vzdelávací program.

Hlavným cieľom vzdelávania v našej praktickej škole je rozvíjanie vedomostí, zručností a skúseností na úrovni akú umožňuje žiakom ich stupeň a druh postihnutia. Pripravujeme žiakov na to, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí, v zariadeniach chráneného bývania, alebo pracovať na chránenom pracovisku, resp. v chránenej dielni.

Škola si vytýčila tieto priority:

- zvyšovať čitateľskú gramotnosť žiakov,
- zdravý životný štýl (prevencia obezity),
- prepojenie školy s praxou, aj prostredníctvom realizácie odbornopráctických cvičení,
- otvorená škola,
- využívanie medzipredmetových vzťahov za účelom zamedzenia izolovanosti poznatkov, zručností a návykov,
- využívanie inovatívnych metód v edukácii.

Pri realizácii týchto priorít vychádzame z interných dokumentov:

- a) Koncepcia rozvoja čitateľskej gramotnosti**
- b) Školský program prevencie obezity (zdravý životný štýl)**
- a) Koncepcia rozvoja čitateľskej gramotnosti**

Naša škola má prepracovanú koncepciu **rozvoja čitateľskej gramotnosti**, ktorá sa stala už niekoľko rokov prioritou a východiskovou kompetenciou pre všetky procesy vzdelávania u každého žiaka.

Čitateľská gramotnosť sa považuje za **existenčnú a základnú kompetenciu** vzdelaného človeka, bez ktorej nemožno dosiahnuť všetky ďalšie kompetencie. Tvorí nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote.

Čitateľská gramotnosť nie je len o schopnostiach a zručnostiach samotného čítania, ale aj o schopnostiach a zručnostiach s textom pracovať. Je východiskovou kompetenciou pre všetky procesy vzdelávania každého jedinca. Má vplyv nielen na pochopenie prečítaného, ale aj na spôsob vyhľadávania informácií, výbere ich zdrojov, hodnotení, či použitia, ako aj v podávaní vlastných poznatkov. Každý text, s ktorým žiaci prichádzajú do kontaktu, má pre nich určitý význam a mal by naplniť ich očakávania. Ciele čítania súvisia prevažne s motiváciou, ktoré vedú žiakov k čítaniu.

Čitateľská gramotnosť je na škole systematicky prierezovo realizovaná vo všetkých výchovno-vzdelávacích predmetoch. Formuje sa tak kladný vzťah k čítaniu, počúvaniu a iným aktivitám spojených s knihou.

Pri žiakoch s AU alebo ďalšími PVP s MP realizujeme rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v rámci ich individuálnych osobitostí, sprostredkujeme im zážitky spojené s knihou a čitateľským materiálom.

Koncepcia rozvoja čitateľskej gramotnosti zahŕňa tieto aktivity:

Zúčastňujeme sa:

- recitačnej súťaže v prednese poézie a prózy (Gaňov literárny Prešov),
- divadelných predstavení.

Organizujeme:

- výstavky kníh a čítania kníh v triede - Marec- mesiac knihy,
- besiedky pre rodičov a priateľov školy - Vianočná akadémia, Deti rodičom.

Podporujeme:

- vyučovanie žiakov v Detskej školskej knižnici (Čítankovo) - je to miesto pre žiakov školy vytvorené nielen pre vypožičiavanie kníh, ale aj pre ďalšie nové aktivity: - netradičné hodiny čítania, voľný prístup žiakov ku knihám, encyklopédiám,
- voľnočasové aktivity pre žiakov – krúžky, príprava na recitačné súťaže,
- počiatočnú čitateľskú gramotnosť - aktívne počúvanie, dramatizácia, podnetné literárne prostredie,
- zavádzanie prvkov dramatizácie na vyučovacích hodinách ,
- spoluprácu s detskou knižnicou Slniečko (pravidelné návštevy v rámci mesiaca Marec – mesiac knihy),
- netradičné formy rozvoja čitateľskej gramotnosti a to v aktivitách ako sú: „Starší, čítajú mladším“, „Trieda, číta triede“, „Čítanie spoločnej knihy na pokračovanie“.

Škola pravidelne odoberá **detskú časopiseckú literatúru**, s ktorými sa žiaci pravidelne stretávajú na vyučovaní v rámci daných predmetov. Priestor na prácu s detským časopisom je aj v detskej knižnici.

Na rozvíjanie čitateľských zručností sa využívajú aj medzipredmetové vzťahy v iných činnostiach, vyučovacích predmetoch:

- V rámci **Výtvarnej výchovy/Výchovy umením sú to témy ako: kolorované písmenká, modelovanie písmen, skladanie, lepenie mozaiky písmen z papiera, z textilu, maľovanie iniciálok**
- V rámci **Ručných prác : šitie písmenkových vankúšov (monogram), vyšívanie hlások, popr. svojho mena na manipulačnej vyšívačke, textile.**

Do týchto aktivít sa snažíme zapájať aj zákonných zástupcov našich žiakov pri domácej príprave a domácom čítaní. Nabádame ich ku vzájomnej spolupráci, či už formou zakúpenia vhodnej knihy, časopisu, zábavnej literatúry a kvalitnejšej domácej príprave. Snažíme sa, aby sa rodičia zúčastňovali školských aktivít.

b) Školský program prevencie obezity

Prevencia obezity a boj s obezitou je neoddeliteľnou súčasťou ochrany zdravia našich žiakov. Pri riešení tejto priority vychádzame zo Školského programu prevencie obezity úlohy, ktorý vychádza z Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025. Ciele a úlohy stanovené týmto programom realizujeme v spolupráci s koordinátorom.

V podmienkach našej školy program vytyčuje 2 ciele:

1. prispieť k zastaveniu nárastu nadhmotnosti a obezity u detí a mladých ľudí a dospelých prostredníctvom opatrení v oblastiach výživy a pohybovej aktivity do roku 2025;
2. znížiť nedostatok fyzickej aktivity v kontexte Globálneho akčného plánu pre prevenciu a kontrolu chronických ochorení 2013 – 2020.

V podmienkach našej školy sa zameriavame na tieto prioritné oblasti a opatrenia:

Podpora zdravšieho prostredia v školách

Priorita: Ustanoviť zdravie ako prioritu na škole.

Táto priorita je riešená a zabezpečovaná aj prostredníctvom školskej jedálne.

Pre plnenie staveného cieľa využívame vyvýšené záhony v školskom areáli, na ktorých si žiaci sami pestujú zeleninu a následne ju používajú na prípravu jednoduchých jedál.

Obmedzenie marketingu a reklamy deťom a mládeže

Priorita: Obmedziť vystavenie detí reklame na jedlo/nápoje s vysokým obsahom tukov, cukrov a soli

K splneniu tejto priority smerujú rôzne podujatia a aktivity pre žiakov, ako napr. projekt „Pyramída výživy“, beseda „Hovorme o jedle“, Týždeň jesenného ovocia a zeleniny, Týždeň mlieka, Nakladanie sudovej kapusty, Projekt „Obezita nie je naša kamarátka“, „Varíme s fotoreceptom“ a pod.

Zdravú výživu propagujeme aj prostredníctvom nástenných novín v triedach a v priestoroch školy. K opatreniam, ktoré majú zabrániť poškodzovaniu zdravia žiakov patrí aj v Školskom poriadku zakotvený zákaz užívania energetických nápojov v priestoroch školy.

Informovanie rodiny

Priorita: Informovať a vzdelávať rodičov detí o vyváženom spôsobe stravovania a tzv. správnej voľbe potravín.

Rodičia sú o potrebe správnej a vyváženej stravy pravidelne informovaní na rodičovských združeníach.

Podpora fyzickej aktivity

Priorita: zvýšiť pravidelnú účasť detí pri športe alebo iných fyzických aktivitách

Pre naplnenie tejto priority sú v našej škole vytvorené veľmi dobré materiálne – technické podmienky. Žiaci sa môžu venovať telesným a športovým aktivitám počas celého školského roka nielen v uzavretých priestoroch (telocvična, posilňovňa) ale aj na čerstvom vzduchu (školský dvor, exteriérové športovisko, detské ihrisko). Z podujatí, ktoré prispievajú k realizácii tejto priority patrí napr.: súťaž v skákaní cez švihadlo, Atletický festival pre deti a žiakov s Downovým syndrómom, Pohár integrácie, Hopsá celá škola. K naplneniu úloh prispievajú aj športové záujmové útvary.

Okrem podujatí a aktivít vymedzených Školským programom prevencie obezity naplníme ciele a úlohy Národného akčného plánu v prevencii obezity aj prostredníctvom medzipredmetových vzťahov, prierezových tém a aj priamo – formulovaním a stanovením cieľov vyučovacej hodiny.

1.2 Vlastné zameranie školy

1.2.1 Materiálno-technické a priestorové vybavenie

Na vyučovanie všeobecno-vzdelávacích predmetov využívame tradičné triedy, ktoré spĺňajú hygienické aj priestorové kritériá. Okrem učebných pomôcok sú vybavené modernou didaktickou technikou (notebook, interaktívna tabuľa), ktoré využívame vo všetkých fázach vyučovacieho procesu.

V edukačnom procese žiaci využívajú aj učebňu pre výučbu telesnej výchovy (telocvičňa), odbornú učebňu hudobnej výchovy a žiacku knižnicu.

Pre výučbu odbornopráctických predmetov sú zriadené odborné triedy vybavené príslušným zariadením potrebným pre kvalifikovanú výučbu v predmetoch:

Príprava jedál a výživa a pomocné práce v kuchyni:

Cvičná kuchynka je zariadená moderne a komplexne. Okrem štandardného kuchynského nábytku je vybavená elektrospotrebičmi bežne využívanými v domácnosti (chladnička s mrazničkou, automatická práčka, mikrovlnná rúra, rýchlovarná kanvica, elektrický sporák s rúrou). Kuchynské náradie a stolový servis umožňujú realizovať obsah vzdelávania predmetov v plnom rozsahu.

Ručné práce a šitie

Krajčírska dielňa je vybavená pestrou škálou textilných materiálov a galantérneho tovaru, ktorý žiaci používajú na ručné šitie, vyšívanie, háčkovanie, pletenie, drobnú úpravu odevov a výrobu jednoduchých výrobkov. Súčasťou zariadenia učebne sú aj elektrické šijacie stroje, žehličky a žehliace dosky;

Pomocné práce v administratíve

Počítačová učebňa je vybavená počítačmi s príslušenstvom, tlačiarňou a k dispozícii sú pre vyučovanie predmetu aj kopírovací prístroj, skartovací prístroj, skener. Všetky počítače v učebni sú pripojené na internet.

Pre vyučovanie predmetu **Domáce práce a údržba domácnosti** využívame okrem bežných tried aj priestory školy, internátu a školského areálu.

Pri vyučovaní predmetu **Tkanie na tkáčskom stave** používajú žiaci celý rad pomôcok pre nácvik techniky tkania: krosienka, stolové krosná, nitel'nice a pod. Techniku tkania si žiaci nacvičujú a upevňujú na tkáčskych stavoch (tradičných aj moderných) s kompletných príslušenstvom.

Praktická škola má na vyučovanie predmetov **všeobecného vzdelávania a odbornopráctických predmetov** k dispozícii množstvo učebných pomôcok, ktoré sa využívajú na jednotlivých predmetoch. Mnoho pomôcok priebežne dopĺňame a prípadne aj samostatne a svojpomocne vytvárame. Preferujeme to, aby sa na tvorbe učebných pomôcok podieľali aj samotní žiaci v miere ako im dovoľujú ich možnosti a schopnosti.

1.2.2 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci naši pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, čím zabezpečujeme kvalitné vzdelávanie našich žiakov. Učitelia preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré naplno využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy. Riadia svoje

sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, čo sa pozitívne prejavuje v priamej práci so žiakmi.

Z hľadiska špecifikácie zdravotného postihnutia žiakov je dôležité, aby výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali odborní pracovníci školy:

- Špeciálny pedagóg
- Asistent pedagóga - u žiakov s viacnásobným postihnutím (prípadne osobný asistent)
- Logopéd - pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.
- Fyzioterapeut, masér – žiaci s viacnásobným postihnutím (s DMO a telesným postihnutím).

Žiaci, ich zákonní zástupcovia aj učitelia praktickej školy majú možnosť využívať poradenské služby výchovného poradcu a koordinátora prevencie.

Všetci zamestnanci sa snažia vytvoriť priaznivú klímu na škole na základe otvorenosti a partnerstva v komunikácii, úcty a tolerance, uznania, empatie a spolupráce.

1.2.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov je jedným z rozhodujúcich faktorov, ktoré pôsobia na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri tom sa riadime princípom, že ďalšie vzdelávanie je právom aj povinnosťou každého pedagogického zamestnanca a nemá byť pre nich len formálnym získaním certifikátov, ale kvalitnou hodnotou, ktorá zvyšuje ich pedagogické majstrovstvo.

Kontinuálne vzdelávanie pedagógov plánujeme nielen na základe aktuálnych ponúk, ale koncepcne, v súlade s dlhodobou víziou praktickej školy. Tá odráža celospoločenské smerovanie ku skvalitňovaniu a zefektívňovaniu edukácie žiakov s mentálnym postihnutím. Pedagogickí zamestnanci, ktorí prejavili záujem o kontinuálne vzdelávanie sú zaradení do plánu kontinuálneho vzdelávania, pri zostavovaní ktorého sa zohľadňuje nielen zameranie a priority školy, ale aj individuálne možnosti, schopnosti a predpoklady pedagogického pracovníka s víziou prínosu v podobe skvalitnenia, zefektívnenia a modernizácie edukačného procesu.

1.2.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Systém kontroly a hodnotenia výkonov je priebežné monitorovanie aktivít zamestnancov a ich formatívne hodnotenie na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním,
- hospitačnou činnosťou,
- individuálnymi rozhovormi,
- analýzou predpísaných písomných prác,
- referenciami od žiakov, rodičov a iných odborných zamestnancov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- hodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činnosti zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne sú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru priameho nadriadeného so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu, zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k rozvoju kompetencií a k motivácii pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebarozvíjania a tým zvyšovali kvalitu celej školy. Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, ziskávať, riadiť a odmeňovať tých ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávacie programy a prispievajú ku kvalitnejšiemu fungovaniu organizácie ako celku. U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia

podporovať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebazvedelávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

1.2.5 Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

Škola pravidelne participuje na rôznych projektoch, ktoré sú časovo ohraničené. Ide sporadické úspešné projekty školy schválené vo výzvach Ministerstva školstva SR a iných nadáciách a fondoch. Škola sa aktívne zapája aj do národných projektoch, ktoré sú rôzne zamerané (napr. Modernizácia vzdelávacieho procesu na SŠ).

K dlhodobým projektom patria aktivity zamerané na ochranu životného prostredia - škola má systém triedenia odpadu. Časovo neobmedzená je aj spolupráca s pánom Štefanom Kondisom, ktorý reprezentuje pápežské misijné diela Košickej arcidiecézy. Dva krát ročne naši žiaci odnášajú použité poštové známky z listov, finančné prostriedky z predaja ktorých sú určené pre zabezpečené zdravotných pomôcok, potrieb pre trpiace deti v krajinách tretieho sveta. Týmto projektom podporujeme u našich žiakov empatiu, súdržnosť a budovanie prvkov altruizmu.

V rámci cielene zameraných aktivít žiakov praktickej školy pravidelne realizujeme : vianočná charitatívna burza, vianočná akadémia, deň pre rodičov, prezentačné trhy. K úspešným súťažiam patrí pravidelná účasť našich žiakov na súťažiach : Gaňov literárny Prešov (prednes poézie a prózy), 13. komnata (výtvarná súťaž), Jakuboviansky slávik (súťaž v speve).

Každý rok sa zúčastňujeme prehliadky zručností žiakov Praktických škôl „Škola života“ a prezentačných trhov. Na týchto podujatiach majú žiaci možnosť predviesť svoje zručnosti širokej verejnosti, zažiť pocit úspechu a uznania, čo má veľký vplyv nielen na posilnenie sebavedomia žiakov ale je aj veľkou motiváciou pre ich ďalšie napredovanie.

Obdobný výchovný efekt pre žiakov majú aj návštevy sponzorských firiem. Žiaci prezentujú vlastnoručne zhotovené výrobky z materiálov, ktoré škole poskytli sponzori. V predvianočnom období sa poďakujú za pomoc a spoluprácu vianočným pečivom – medovníkmi, ktoré pripravujú v rámci odbornopraktických cvičení.

1.2.6 Spolupráca s rodičmi a sociálnymi partnermi

V zmysle poslania a cieľov praktickej školy je spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi ale aj inými subjektmi veľmi dôležitá a potrebná.

Spolupráca s rodičmi je v našej škole veľmi intenzívna. Triedni učitelia nielen priebežne, ale v mnohých prípadoch aj denne informujú rodičov žiakov o výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu a napredovaní ich syna/dcéry v získavaní vedomostí i rozvíjaní zručností. Pre naplnenie cieľov a zvyšovania efektívnosti edukačného procesu je participácia rodičov mimoriadne významná, nakoľko žiaci si potrebujú nadobudnuté vedomosti a zručnosti systematicky precvičovať a upevňovať aj v prirodzenom rodinnom prostredí. Škola, resp. triedni učitelia realizujú triedne aktivity i individuálne stretnutia s rodičmi, na ktorých uvedené skutočnosti dôsledne preberú. Rodičia našich žiakov sú prizývaní na rôzne spoločenské, kultúrne a iné podujatia školy, na ktorých sa prezentujú žiaci praktickej školy.

Oceňujeme participáciu rodičov na príprave a materiálnom zabezpečení série odbornopraktických cvičení, ktoré sú zacielené nielen na precvičovanie praktických zručností, ale aj rozvoj komunikácie a sociálnej interakcie žiakov. Zvlášť významnou je aj spolupráca rodičov pri zabezpečovaní kompenzačných pomôcok, zo iných zdrojov (zdravotná poisťovňa, nadácie apod.)

Spolupráca so sociálnymi partnermi spočíva predovšetkým v spolupráci s občianskym združením OZ ZANEbudka, ktoré pracuje popri našej škole a participuje na mnohých projektoch školy. Spolupráca je často zameraná aj na sponzoring pre žiakov praktickej školy. V tomto kontexte spolupracujeme aj s ARTS Fashion EUROPE, s.r.o. a STOMEX Prešov, s.r.o., ktoré pravidelne sponzorujú praktickú školu odpadovým textilným materiálom potrebným pre vyučovanie predmetov Ručné práce a šitie a Tkanie na tkáčskom stave.

2 PROFIL ABSOLVENTA PRAKTICKEJ ŠKOLY

Praktická škola je jednou z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Úlohou praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu tak, aby mohli vykonávať zmysluplnú prácu v chránených pracoviskách. Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list ale vysvedčenie o absolvovaní Praktickej školy so zameraním na pomocné práce v určitom odbore pod dohľadom zodpovednej osoby.

2.1 Charakteristika absolventa

Absolvent:

- je schopný komunikovať ústnou aj písomnou formou v štátnom jazyku na úrovni, ktorú mu umožňuje jeho postihnutie,
- je schopný získať poznatky, zručnosti a návyky aplikovať v konkrétnych praktických a životných situáciách,
- ovláda základné postupy práce s IKT a je si vedomý rizík spojených s používaním internetu a IKT,
- má osvojené základné zručnosti potrebné pri vedení domácnosti,
- má osvojené základné hygienické návyky a je zručný pri sebaobslužných činnostiach,
- má pozitívny vzťah k práci, uvedomuje si význam práce v živote človeka,
- je schopný pracovať samostatne, v skupine, aj pod vedením – je prístupný autoritám,
- vie samostatne pracovať podľa nenáročného pracovného postupu,
- vie si pripraviť pracovisko a udržiavať na pracovisku hygienu a čistotu,
- vie hospodárne využívať materiály a zverené prostriedky,
- dodržiava bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- je schopný nadväzovať a udržiavať dobré medziľudské vzťahy, prispieva k dobrým vzťahom na pracovisku,
- má osvojené elementárne pravidlá spoločenského styku, správa sa primerane okolnostiam a situáciám,
- je si vedomý svojich práv i povinností a rešpektuje práva iných,
- uvedomuje si nutnosť dodržiavať spoločenské pravidlá i normy a je si vedomý následkov pri ich nedodržiavaní,
- má osvojené zásady zdravého životného štýlu a je si vedomý nebezpečenstva spojeného s užívaním zdraviu škodlivých látok,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- je schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie a je spôsobilý požiadať a privolať pomoc v náročných životných situáciách,
- je schopný zmysluplne využívať svoj voľný čas,,
- je šetrný vo vzťahu k prírode a životnému prostrediu, k výsledkom ľudskej práce.

2.2 Kompetencie absolventa

Vzhľadom k tomu, že ŠVP neurčuje kompetencie pre žiakov praktickej školy, pri ich formulovaní sme vychádzali z obsahovo i cieľovo najbližšieho ŠVP, a to zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre skupinu trojročných učebných odborov odborných učilíšť ISCED 2C - nižšie stredné odborné vzdelanie. Predmetný ŠVP vymedzuje tri oblasti kompetencií žiakov, a to : kľúčové, všeobecné. odborné.

2.2.1 Kľúčové kompetencie

Predstavujú významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania.

Všetky kľúčové kompetencie zvláda absolvent praktickej školy na úrovni, ktorú mu umožňuje stupeň a druh jeho postihnutia, resp. viacnásobné postihnutie.

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent:

- vyjadruje sa súvisle a kultivovane písomnou a ústnou formou primeranou jeho stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ústne zreprodukovať prečítaný alebo vypočutý text, rozumie rôznym typom textov,
- ovláda jednoduchú počítačovú komunikáciu na úrovni spotrebiteľa,
- vyhľadá s pomocou učiteľa alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,
- vedie jednoduché číselné záznamy využiteľné v osobnom živote,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí, náležite reaguje,
- pozorne počúva rozhovor, zapája sa do jednoduchých diskusií,
- dokáže vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- podieľa sa na tvorbe zdravej, tvorivej a sociálnej klímy v skupine, v triede, aj v škole,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent:

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- pozná svoje práva a aj povinnosti, čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- rozvíja pomocou učiteľa vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie a sebadôveru,
- zameria vlastnú činnosť s podporou učiteľa na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného skupinového cieľa,
- prispieva k vytváraniu dobrých medziľudských vzťahov, predchádza osobným konfliktom, nepodlieha predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom.
- vytvára dobré vzťahy v kolektíve,
- pracuje a zapája sa do práce kolektívu,
- rešpektuje a prijíma príkazy kompetentných osôb, dodržiava zadané pracovné metódy a postupy,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho, má zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, stará sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, je si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent:

- dokáže rozpoznať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory,
- vníma jednoduché informácie o základných problémoch pracovného a mimopracovného života,
- rozumie (s podporou učiteľa) jednoduchým dôsledkovým vzťahom a príčinám vyvolávajúcim problémové situácie,
- využíva pod vedením učiteľa jednoduché návody a postupy, ktoré obsahujú základné informácie použiteľné alebo nepoužiteľné pri objasňovaní podstaty problému,
- zhromažďuje s pomocou učiteľa elementárne informácie potrebné na objasnenie problému a na stanovenie najjednoduchšieho riešenia.

d) Pracovné a podnikateľské spôsobilosti

Absolvent:

- účelne a ekonomicky zaobchádza s finančnými a materiálnymi prostriedkami,
- uvedomuje si význam takých osobnostných vlastností, ako je čestnosť, otvorenosť, spravodlivosť, spoľahlivosť a dôveryhodnosť,
- pod vedením učiteľa rozpozná zásady konštruktívnej kritiky, vie primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- rozpozná a uzná si vlastné chyby,
- vie pozorne počúvať iných, pýtať sa, formulovať, vyjadrovať sa,
- má osvojené základné postupy efektívnej spolupráce v skupine,
- uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- pod vedením učiteľa rozvíja v sebe schopnosť sebakontroly emócií a schopnosť pracovať aj v stresových situáciách, vytvára si návyk ovládať sa a dosiahnuť všeobecnú kultúrnu úroveň.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent:

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT, ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- používa základné postupy pri práci s textom,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá z určeného média,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva dostupné možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vyhľadá s pomocou učiteľa jednoduché vhodné informačné zdroje a získava potrebné informácie,
- zaznamená si a uchová informácie pod vedením učiteľa tak, aby ich mohol využiť pri práci,
- komunikuje prostredníctvom elektronických médií,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,
- dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s počítačom.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent:

- uvedomuje si význam zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov,
- uvedomuje si význam zachovávaného a ochrany životného prostredia,
- uvedomuje si dôsledky drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupuje k riešeniu týchto problémov,
- uvedomuje si význam pojmov spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť,

- dodržiava zákony, rešpektuje práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká,
- vystupuje proti neznášanlivosti, xenofóbii a diskriminácii,
- uvedomuje si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- pristupuje s toleranciou k identite druhých.

2.2.2 Všeobecné kompetencie

Sú to základné kognitívne (poznávacie) kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání.

Všeobecné kompetencie zvláda absolvent praktickej školy na úrovni, ktorú mu umožňuje stupeň a druh jeho postihnutia, resp. viacnásobné postihnutie.

Absolvent:

- rieši jednoduché situácie, používa vhodné výrazové prostriedky, vhodne reaguje na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- vhodným jednoduchým spôsobom vyjadruje svoj úmysel, prezentuje sám seba, podáva a získava ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovorí krátko a súvislo na danú tému,
- má základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovláda a uplatňuje základy spoločenského správania,
- hodnotí celospoločenské javy ako je chudoba, gamblerstvo, drogy, terorizmus,
- osvojil si potrebu zodpovedného, mravného rozhodovania a riadiť sa všeobecne uznávanými mravnými a právnymi zásadami a normami,
- vie ako a kam sa obrátiť pri vymáhaní si svojich práv, rozvíja úroveň svojho právneho vedomia,
- rozvíja morálne a vôľové vlastnosti, akými sú húževnatosť, samostatnosť a primerané sebavedomie,
- vytvoril si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a podieľa sa na ich ochrane,
- rozumie základným matematickým pojmom, má základné poznatky o číslach,
- vytvoril si jednoduchú predstavu o ľudskom organizme ako celku z hľadiska stavby a funkcie,
- pozná zásady správnej životosprávy, v zmysle aktívneho zdravia a zdravého životného štýlu,
- uvedomuje si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vníma krásu pohybu, prostredia, ľudských vzťahov,
- prejavuje zmysel pre fair-play, kolektívnu spoluprácu a vzájomnú pomoc, najmä postihnutým jednotlivcom, či menej pohybovo nadaným.

2.2.3 Odborné kompetencie

Sú to kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) pracovných činností, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť.

Úroveň zvládnutia odborných kompetencií je podmienená stupňom a druhom postihnutia, resp. viacnásobným postihnutím absolventa praktickej školy.

a) Poznávacie a učebné kompetencie

Absolvent:

- pozná zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci,
- pozná základné pravidlá správania k životnému prostrediu a zásady jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi,
- pozná zásady čistoty a hygieny na pracovisku.

b) Funkčná gramotnosť

Absolvent:

- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže aplikovať získané vedomosti v praktických situáciách.

c) Praktické návyky a zručnosti

Absolvent vie:

- pripraviť pracovisko,
- pracovať so surovinami a materiálmi,
- používať príslušné nástroje, náradia, stroje a zariadenia,
- posudzovať záručnú lehotu potravín a výrobkov,
- aplikovať zásady čistoty a hygieny na pracovisku,
- dodržiavať hygienu práce a pracoviska,
- vykonávať sanitačné opatrenia na pracovisku,
- dodržiavať základné zásady bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia,
- nakladať hospodárne so zverenými prostriedkami.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Vzdelávací program pre Praktickú školu, vzdelávacie programy ktorej poskytujú vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti, je súčasťou vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím. Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C.

3.1 Cieľ a zámer vzdelávania

Cieľom vzdelávacieho programu je pripraviť žiakov na:

- život v rodine,
- sebaobsluhu,
- rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti,
- zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu ,
- vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

Víziou nášho školského vzdelávacieho programu je vytvoriť školu modernú, tvorivú, rodinného typu, ktorá individuálnym prístupom dosiahne maximum u jednotlivca. Pri plnení školského vzdelávacieho programu vychádzame z možností a schopností každého jednotlivého žiaka, pričom rešpektujeme jeho potreby a záujmy. Dbáme na to, aby sme v edukačnom procese vytvorili dostatočný priestor pre rozvoj osobnostných vlastností žiakov a prostredníctvom aktívnych činností aj ich vlastných skúseností, ktoré využijú v praktickom živote.

Obsah vzdelávania v praktickej škole tvorí učivo povinných a voliteľných predmetov.

Sústavu všeobecnovzdelávacích predmetov tvoria: slovenský jazyk a literatúra, matematika, výchova k mravnosti a k občianstvu, výtvarná výchova, hudobná výchova a telesná výchova.

K odborno-praktickým predmetom patria predmety: rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti, ktoré sú zamerané na prípravu žiakov na rodinný život.

Žiaci praktickej školy si môžu za voliteľné predmety vybrať z predmetov:

- Tkanie na tkáčskom stave
- Pomocné práce v kuchyni
- Pomocné práce v administratíve
- Domáce práce a údržba domácnosti.

Materiálno-technické aj personálne podmienky v našej škole umožňujú širšiu profiláciu praktickej školy. Vychádzajúc z možností a schopností našich žiakov a pri plnom rešpektovaní ich individuálnych osobitostí a potrieb ponúkame vzdelávanie zamerané na voliteľné predmety:

Pomocné práce v administratíve

Žiaci si osvoja základné vedomosti a praktické zručnosti z oblasti administratívnych prác, naučia sa organizovať si prácu, dodržiavať hygienické a bezpečnostné predpisy, udržiavať poriadok na pracovisku, pracovať s písomnosťami a kancelárskou technikou. Základom profilujúceho predmetu je profesionálna komunikácia a práca s počítačom (MS Word, Excel, internet, e-mail). Nadobudnuté zručnosti môžu žiaci v budúcnosti využívať na pracovisku ako je vrátnica či sekretariát, alebo získané vedomosti využijú vo vlastnej domácnosti.

Domáce práce a údržba domácnosti

Tento voliteľný predmet je zameraný na správne zvládnutie domácich prác. Žiaci sa oboznámia so zásadami organizácie pracovných postupov v domácnosti, naučia sa posudzovať ich prvoradosť, zložitosť a namáhavosť jednotlivých pracovných úkonov. Samostatnú kapitolu tvorí

učivo, v ktorom sa žiaci oboznámia s údržbou okolo rodinného domu a drobnou údržbou nemotorových vozidiel.

Tkanie na tkáčskom stave

Žiaci získajú základné vedomosti a zručnosti z oblasti ľudových remesiel – tkáčstva a nadobudnú praktické zručnosti a poznatky o tkáčskom stave, tkaní a využití výrobkov. Nadobudnuté zručnosti môžu využiť v domácnosti, pre potreby rodiny prípadne pre prácu v chránenej dielni.

Pomocné práce v kuchyni

Žiaci sa oboznámia so zásadami organizácie pracovných postupov v kuchyni. Naučia sa obsluhovať pracovné nástroje a mechanické stroje, bezpečnosť pri práci s nimi a dodržiavanie hygieny. Získané poznatky a zručnosti žiaci uplatnia v rodine alebo v chránenom bývaní.

3.2 Výchovo – vzdelávacie stratégie

Pri vytváraní a formovaní kompetencií žiakov, ktoré sú nepostrádateľné pre bežný praktický život v rodine i v zariadeniach chráneného bývania uplatňujeme celý rad spoločných postupov – výchovno – vzdelávacích stratégií:

Kľúčové kompetencie	
a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti	
Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - kladieme dôraz na kultúrnu úroveň komunikácie, - povzbudzujeme žiakov k vhodnej komunikácii so spolužiakmi, učiteľmi, vychovávateľmi a inými ľuďmi v priestoroch školy i mimo nej, - pripravujeme žiakov na zvládnutie komunikácie s inými ľuďmi v závažných životných situáciách, - individuálnym prístupom vedieme žiakov k primeranému využívaniu všetkých dostupných foriem komunikácie, - vytvárame priestor pre uplatňovanie schopností komunikácie v rámci autentického učenia sa pri kultúrnospoločenských akciách školy, - učíme žiakov počúvať a pýtať sa, čím povzbudzujeme ich zvedavosť a záujem o nové informácie, - dôraz kladieme na aktívne počúvanie ako dôležitý prvok účinnej medziludskej komunikácie, - vo výučbe poskytujeme žiakom dostatok príležitostí na formuláciu vlastných názorov a hľadanie argumentov pre jeho presadenie, - učíme žiakov obhajovať a vhodnou formou argumentovať svoj vlastný názor a zároveň vypočuť si a prijímať názory iných, - v diskusii a v rozhovore vytvárame podmienky na prezentáciu a obhajobu osobných názorov každého žiaka (hádky), - subsidiaritou pomáhame žiakom samostatne riešiť jednoduché konflikty a vysvetľujeme im význam otvorenej kultúrnej komunikácie (asertivita), - používame metódy tímovej práce a kooperatívneho učenia a ich prostredníctvom vedieme žiakov ku spolupráci pri vyučovaní, ku komunikácii so spolužiakmi, s učiteľmi a ostatnými dospelými mimo školy, - zaradzujeme činnosti umožňujúce komunikáciu s rôznymi vekovými skupinami žiakov a s dospelou populáciou (spolupráca a spoločné akcie starší – mladší, akcie pre rodičov a verejnosť), - vedieme žiakov k ohľaduplnosti, úcte a slušnosti pri jednaní s inými ľuďmi, - učíme žiakov žiť spoločne s ostatnými, byť tolerantní a ohľaduplní k iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám,

Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - školské normy správania sú nastavené tak, aby podporovali klímu dobrých vzťahov medzi žiakmi, medzi žiakmi a učiteľmi, - učíme žiakov k odmietavému postojú ku všetkému, čo narúša dobré vzťahy medzi žiakmi, - výučbu orientujeme na konkrétne príklady z každodenného života, - empatický, citlivý prístup k starým, chorým a zdravotne postihnutým rozvíjame prostredníctvom triednych projektov.
b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti	
Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva, - pri výučbe organizujeme učebné činnosti s ohľadom na individuálne rozdiely v osobnosti žiakov a s ohľadom na ich práva a povinnosti, - vzdelávanie je organizované s cieľom, aby si žiaci postupne vytvorili pozitívnu predstavu o sebe samom, tak aby dosiahli pocitu sebaúcty, - vytvárame situácie, v ktorých si žiaci rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie (sebavedomie, sebariadenie, sebamotivácia), - motivujeme žiakov k sebazdokonaľovaniu a sebazlepšovaniu prostredníctvom úspešných žiackych vzorov, - volíme formy práce, ktoré zlučujú rôznorodý kolektív triedy ako mozaiku vzájomne sa dopĺňujúcich kvalít, umožňujúci vzájomnú inšpiráciu a učenie s cieľom dosahovania osobného maxima každého člena triedneho kolektívu, - učíme žiakov hodnotiť prácu svojho tímu, výsledok svojej práce a rozvíjame schopnosť zastávať v tíme rôzne roly, - monitorujeme sociálne vzťahy v triede, - vytvárame situácie, v ktorých sa žiaci učia pomáhať si navzájom, - individuálnym prístupom vedieme žiakov k rešpektovaniu školského poriadku, - vyžadujeme od žiakov hodnotenie vlastného správania a správania spolužiakov, hľadanie spoločného riešenia pri nedodržiavaní pravidiel triedy či školského poriadku, - disciplinárne priestupky riešime individuálne, nepripúšťame princíp kolektívnej viny a kolektívneho trestu, - každodennými systematickými činnosťami vedieme žiakov k aktívnemu rozvíjaniu a ochrane svojho fyzického, duševného a sociálneho zdravia, - vo výučbe vytvárame dostatok príležitostí k pochopeniu vysokej hodnoty zdravia a prijatia zdravého životného štýlu ako základného životného postoja u žiakov - ochrana zdravia a zdravého životného štýlu je na našej škole hodnotou, ktorá je zreteľne formulovaná a dôsledne presadzovaná, - ponukou záujmových útvarov podnecujeme u žiakov záujmovú činnosť a zmysluplné využitie voľného času.
c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy	
Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - vedieme žiakov k tomu, aby vedeli správne reagovať v závažných životných situáciách, - vedieme žiakov k pochopeniu, že nepoužívanie sily a agresie nie je výrazom slabosti, ale prejavom schopnosti jedinca riešiť problém nenásilnou formou, - na spoločných podujatiach, súťažiach, hrách vytvárame situácie, ktoré žiaka učia vytvárať kvalitné medziludské vzťahy (spoločné riešenie problémov,) - pozitívne a negatívne prejavy správania sa ľudí demonštrujeme na konkrétnych prípadoch, - vedieme žiakov k vytváraniu a fixácii pozitívnych vzorcov správania, - vedieme žiakov k pochopeniu príčin, uvedomeniu si dôsledkov konfliktov a učíme ich konštruktívne riešiť daný problém.

d) Pracovné a podnikateľské spôsobilosti	
Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - vedieme žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci, - kvalitne odvedenú prácu vždy pochválime, - usilujeme o to, aby pracovné činnosti žiakov mali prakticky uplatniteľný konkrétny výstup, - umožňujeme žiakom participovať na tvorbe pomôcok pre výučbu a prezentovať výsledky vlastnej práce žiakom mladších ročníkov ale aj verejnosti, - chceme žiakov naučiť základom kooperácie a tímovej práce, - vyžadujeme od žiakov (najprv s pomocou učiteľov a neskôr samostatne), vytvorenie pravidiel pre prácu v tíme, prevzatie zodpovednosti za splnenie úlohy, - vyžadujeme od žiakov zhodnotenie vlastnej práce i práce spolužiakov s návrhmi.
e) Spôsobilosť využívať informačné technológie	
Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozšírením ponuky záujmových útvarov umožníme viacerým žiakom zdokonaľiť sa v práci s počítačom, - vyžadujeme od žiakov využívanie informačných technológií pre získavanie informácií - formujeme u žiakov kritický prístup pri využívaní TIS, najmä schopnosť rozlišovať skutočný a virtuálny svet.
f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom	
Spoločné postupy	<ul style="list-style-type: none"> - čítaním príbehu, sledovaním filmu, diskusiou pomáhame žiakom orientovať sa v základných humanistických hodnotách (pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca), - vytvárame podmienky pre osvojenie si etického vzorca správania – postaviť sa za správnu vec, zastat' sa slabších, mladších spolužiakov, - vysvetľujeme žiakom znaky šikanovania, zneužívania, týrania a spôsoby ako sa im brániť, - žiaci sú vedení k odmietaniu fyzického násilia, hrubého zaobchádzania a vulgárneho vyjadrovania; - netolerujeme prejavy sociálno-patologického správania – šikanovanie, drogy, kriminalita, ako aj akékoľvek prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu, - netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne, nezdvorilé a nekamarátske správanie sa žiakov prejavujúce sa odmietaním pomoci iným, - rozhovorom, diskusiou, vychádzkami, exkurziami vedieme žiakov k prirodzenej hrdosti na kultúrne a historické pamiatky, zvyky a tradície, - usporadúvame akcie pripomínajúce ľudové tradície (Vianoce, Veľká Noc), - vysvetľujeme význam spoluzitia s inými kultúrami, - vedieme žiakov k rozlišovaniu jednotlivých inštitúcií, služby ktorých budú využívať v praktickom živote (polícia, matrika, obecný úrad ...), - žiaci sú vedení k ochrane prírody, k pochopeniu ekologických súvislostí a environmentálnych problémov; - v škole je vytvorený a realizovaný systém triedenia odpadov, - utvárame priestor pre to, aby si žiaci uvedomili možnosti efektívneho využitia odpadového materiálu – výstavy prác z odpadu „Zo starého nové“, - školské projektové dni sú zacielené na uvedomenie si potreby ochrany životného prostredia – Deň Zeme, Deň vody, triedne školské kvízy, - netolerujeme znečisťovanie a ničenie prírody, úmyselné ničenie školského zariadenia a nešetrné zaobchádzanie s učebnými pomôckami, - vysvetľovaním, besedou s odborníkom, spoločným projektom vedieme žiakov k šetreniu energiami, potravinami, k triedeniu odpadu a ochrane životného prostredia, - vychádzky do prírody, cvičenia v prírode smerujú k tomu, aby žiaci vnímali prírodu ako zdroj inšpirácie, relaxácie a nevyhnutnú podmienku života.

3.3 Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov

Hodnotenie žiakov je organická súčasť výchovnovzdelávacieho procesu a jeho riadenia. Má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovnovzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ priebežne počas celého školského roka, najmä:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (praktické, pohybové, ústne, písomné, grafické, vedomostné),
- portfóliom- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť, úroveň dosiahnutej samoobsluhy a na celkovú sociálnu vyspelosť,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby aj s výchovným poradcom, zamestnancami centier špeciálno-pedagogického poradenstva, príslušným dorastovým lekárom a ďalšími odbornými lekármi, psychológom, logopédom, pedagogickým asistentom,
- rozhovormi so žiakom, rodičmi alebo zákonnými zástupcami.

Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii žiackych učebných výkonov sa riadime zásadami:

- zisťovať a hodnotiť treba to, čo žiak vie a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať jeho nedostatky, aj keď bez ich poznania nemožno pristúpiť k ich odstráneniu,
- žiaka porovnávame len so žiakom samým. Pokrok žiaka v čase sledujeme prostredníctvom pracovného portfólia a pri hodnotení výsledkov žiaka vychádzame z jeho vlastných možností a schopností.

V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a v plnom rozsahu rešpektujeme jeho práva.

Predmetom hodnotenia sú:

- učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania,
- osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe,
- systematická domáca príprava na vyučovanie
- aktivita a usilovnosť v individuálnom i skupinovom vyučovaní.

Hodnotenie vnímame ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- hodnotenie za ústne odpovede,
- hodnotenie za písomné práce, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- komplexné posúdenie prejavov žiaka so zreteľom na osobitosti mentálneho postihnutia, celkový zdravotný stav žiaka, jeho aktivitu i vynaložené úsilie.

Metódy a formy overovania vedomostí a schopností žiakov

Podľa spôsobu vyjadrovania sa žiakov pri skúšaní využívame:

- Ústne skúšanie: hovorený prejav, prednes,
- Praktické činnosti: overovanie manuálnych zručností pracovného postupu

U žiaka, ktorý má výrazné rozdiely v ústnom a písomnom prejave uprednostňujeme pri skúšaní formu, ktorá zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Podľa počtu súčasne skúšaných žiakov realizujeme:

- Individuálne skúšanie
- Skupinové skúšanie

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov praktickej školy vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Spôsob hodnotenia prospechu žiakov praktickej školy je vopred prerokovaný v metodických orgánoch a schválený na pedagogickej rade školy.

Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme:

- **priebežné hodnotenie** - pri hodnotení čiastkových výsledkov žiaka, jeho vedomosti, zručnosti a návykov. Vyzdvihujeme žiakove klady a súčasne ho taktne usmerňujeme v ďalšom postupe pri učení so zameraním na zvýšenie úsilia získať ďalšie vedomosti, zručnosti a návyky;
- **súhrnné hodnotenie** - na konci každého polroka školského roka zahŕňa súhrnné vyjadrenie hodnotenia dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka v uplynulom polroku.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov praktickej školy vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Spôsob hodnotenia prospechu žiakov praktickej školy je vopred prerokovaný v metodických orgánoch a schválený v pedagogickej rade školy.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Pri hodnotení správania vychádzame z týchto kritérií:

- ako žiak dodržiava pravidlá správania,
- ako plní ustanovenia školského poriadku,
- ako plní pokyny vyučujúcich a vedenia školy,
- ako dodržiava mravné zásady a pravidlá spolunažívania v škole a na verejnosti,
- ako sa správa v kolektíve.

Pri hodnotení správania sa žiaka zohľadňujeme jeho psychický a zdravotný stav, osobitosti mentálneho postihnutia žiaka a prognózu vývinu žiaka.

Výchovno-vzdelávacie výsledky v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa pre prvý až tretí ročník klasifikujú týmito stupňami:

- Stupeň 1 (výborný)
- Stupeň 2 (chválitebný)
- Stupeň 3 (dobrý)
- Stupeň 4 (dostatočný)
- Stupeň 5 (nedostatočný)

Ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Pri hodnotení vo všetkých predmetoch pristupujeme ku každému žiakovi individuálne, hodnotíme nielen jeho vedomosti a zručnosti, ale aj jeho snahu, zapájanie sa do činností, plnenie si povinností a pokrok.

Pre žiakov praktickej školy nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka. Žiak postúpi do ďalšieho ročníka ak zvládne učivo daného ročníka v rozsahu stanovenom učebnými osnovami alebo individuálnym vzdelávacím plánom.

Celkové hodnotenie žiaka

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje súhrn výsledkov vo vyučovacích predmetoch a jeho správania. Celkové hodnotenie žiaka prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- prospel(a) s vyznamenaním,
- prospel(a) veľmi dobre,
- prospel(a),
- neprospel(a).

Žiak *prospel s vyznamenaním*, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako "veľmi dobré".

Žiak *prospel veľmi dobre*, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako "veľmi dobré".

Žiak *prospel*, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete.

Žiak *neprospel*, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň prospechu nedostatočný.

Žiakovi, ktorý nebol hodnotený z niektorého vyučovacieho predmetu, sa na vysvedčení namiesto hodnotenia uvádza slovo:

- absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa alebo sa daného predmetu nezúčastňoval.

Žiak, ktorý bol oslobodený z vyučovania niektorého predmetu, sa v ňom nehodnotí a kolónka príslušného predmetu sa na vysvedčení nevyplní.

Pre žiakov praktickej školy nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka. Žiak postúpi do ďalšieho ročníka ak zvládne učivo daného ročníka v rozsahu stanovenom učebnými osnovami alebo individuálnym vzdelávacím plánom.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka dol hodnotený stupňom 5 - *nedostatočný* z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

3.4 Individuálny výchovno-vzdelávací programu

Vyučujúci uplatňujú primeranosť nárokov na žiaka, s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života. V prípade potreby môže byť žiak oslobodený od niektorých predmetov na základe žiadosti rodiča a po doložení potrebných potvrdení.

Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Individuálny vzdelávací program (IVP) je vypracovaný pre každého žiaka na aktuálny školský polrok a tvorí súčasť školského vzdelávacieho programu (ŠkVP).

Za vypracovanie IVP zodpovedá triedny učiteľ a za vypracovanie obsahu vzdelávania (IVVP) jednotlivých predmetov zodpovedajú vyučujúci daného predmetu.

Postup tvorby IVP:

- Vstupná diagnostika, spracovanie vstupnej diagnostiky žiaka (september)
- Vypracovanie edukačného modelu pre žiaka (september)
- Vypracovanie Obsahu vzdelávania (OV) pre žiaka na obdobie október – január (september).
- Rediagnostika žiaka k 31.01., na jej základe vypracovanie OV pre žiaka na obdobie február – jún (január).
- Rediagnostika žiaka k 30.04., v prípade potreby úprava OV (apríl).
- Rediagnostika žiaka k 30.06. (komplexné hodnotenie žiaka – jún).

Pri vypracovaní IVP sa vyučujúci riadia podľa Vnútorného predpisu tvorby IVP pre žiakov Praktickej školy.

Praktická škola internátna, Masarykova 11175/20C, PREŠOV			
INDIVIDUÁLNY VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROGRAM na školský rok			
Meno žiaka	- <i>Trieda</i>		
- <i>Dátum narodenia</i>	- <i>Triedny učiteľ</i>		
- <i>Ročník:</i>	- <i>Pedagogický asistent:</i>		
- <i>Rok školskej dochádzky:</i>	- <i>Osobný asistent:</i>		
I: DIAGNOSTIKA			
Anamnéza			
Rodinná anamnéza:			
Osobná anamnéza:			
Sociálna anamnéza:			
Výsledky diagnostiky (diagnózy):			
Závery aktuálneho psych.vyšetrenia CŠPP			
Závery aktuálneho ŠP vyšetrenia CŠPP			
Závery odborných vyšetrení			
Výsledky diagnostiky žiaka realizovanej učiteľom			
Závery učiteľa: Vplyv diagnóz žiaka na výchovno-vzdelávací proces:	Kognitívna oblasť:	Psychomotorická oblasť:	Socioafektívna oblasť:
Prognóza:			
II. EDUKAČNÝ MODEL			
Vyučovací jazyk:			
Miesto plnenia IVVP žiaka:			
Celkový časový rozsah edukácie týždenne			
Celkový časový rozsah edukácie podľa IVVP týždenne:			
Názov ŠkVP			
Individuálny učebný plán			

Modifikácia obsahu vzdelávania:	
- Oslobodenie od častí predmetov /vyučovacích hodín:	
- IVVP vo vyučov. predmetoch podľa učebných osnov pre nižší ročník, než v ktorom je žiak zaradený:	
Vyučovacie predmety v rámci disponibilných hodín	
- Z toho špecifické predmety z iných vzdelávacích programov	
- Prompty	
Kľúčové kompetencie	
Prierezové témy	
Kompenzačné metódy:	
Kompenzačné pomôcky:	
Podporné edukačné terapie metódy	
Hodnotenie výsledkov vzdelávania:	
Postup do ďalšieho ročníka:	
Rozvrh hodín	
III. OBSAH VZDELÁVANIA (INDIVIDUÁLNY VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PLÁN)	
Obdobie vypracovania IVP	
Skutočný ročník žiaka (ročník podľa ktorého je žiak vzdelávaný)	
Vzdelávacia oblasť:	
Časový rozsah výučby: počet vyučovacích hodín týždenne	IVVP je vypracovaný na základe čiastočne/výrazne redukovaných učebných osnov pre ročník

4 CHARAKTERISTIKA VZDELÁVANIA

4.1 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného /učebného odboru:	
Dĺžka štúdia:	Dĺžka štúdia v praktickej škole trvá spravidla 3 roky.
Forma štúdia:	Forma vzdelávania v praktickej škole je denná.
Vyučovací jazyk:	Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy
Podmienky prijatia žiakov:	<p>Do praktickej školy sa prijímajú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorí ukončili špeciálnu základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku a ich stupeň postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti.</p> <p>Do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím alebo dospelí občania s mentálnym postihnutím v kombinácii s inými postihnutiami, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole.</p> <p>Uchádzačov o štúdium prijíma riaditeľka Spojenej školy na základe návrhu prijímacej komisie. Uchádzači o štúdium sú prijímaní na základe posúdenia prihlášok prijímacou komisiou.</p>
Postup do ďalšieho ročníka:	Do ďalšieho ročníka postupuje žiak, ktorý na konci hodnotiaceho obdobia prospel, t.j. ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený „stupňom 5 – nedostatočný“ (aj po vykonaní opravnej skúšky v náhradnom termíne).
Podmienky prerušenia štúdia:	Riaditeľ praktickej školy môže povoliť prerušenie štúdia žiakovi, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, na žiadosť jeho zákonného zástupcu, ak ide o plnoletého žiaka, na jeho žiadosť, najviac na tri roky; riaditeľ školy je povinný na základe žiadosti žiačky alebo jej zákonného zástupcu prerušiť štúdium pre tehotenstvo a materstvo alebo jej povoliť štúdium podľa individuálneho učebného plánu.
Podmienky zanechania štúdia:	Ak žiak, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, chce zanechať štúdium, oznámi to písomne riaditeľovi praktickej školy; ak je žiak maloletý, písomné oznámenie podá jeho zákonný zástupca. Týmto ukončí školská dochádzka daného žiaka v praktickej škole.
Prestup žiakov na iný typ štúdia:	Prestup žiaka do inej školy na ten istý alebo iný študijný odbor alebo učebný odbor povoľuje riaditeľ strednej školy, do ktorej sa žiak hlási. Prestup sa spravidla uskutočňuje k 1. septembru. Prestup povoľuje na základe žiadosti jeho zákonného zástupcu; ak ide o plnoletého žiaka, na základe jeho žiadosti.
Spôsob a podmienky ukončenia štúdia:	Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Pre ukončenie vzdelávania v praktickej škole sa nevyžaduje ani písomná, ani praktická skúška poznatkov a zručností žiakov. Kritériom pre hodnotenie žiaka je jeho napredovanie a celkový pokrok so zreteľom na jeho možnosti i obmedzenia. Pri celkovom

	hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých vyučovacích predmetoch hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol, pričom sa prihliada aj na systematickosť práce a úsilia žiaka.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činnosti, ktoré je žiak schopný vykonávať.
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Absolvent Praktickej školy získa nižšie stredné odborné vzdelanie (ISCED 2C), ktoré je súčasťou základného vzdelania. Absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie.
Možnosti ďalšieho štúdia, príp. pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent Praktickej školy sa môže uplatniť aj v chránenej dielni, prípadne ako zamestnanec s titulom chráneného pracoviska.

4.2 Organizácia vyučovania

Výchova a vzdelávanie sa v škole organizuje dennou formou štúdia. Uskutočňuje sa ako celodenné vzdelávanie v dopoludňajších hodinách, podľa rozvrhu hodín jednotlivých tried, počas piatich pracovných dní v týždni.

Základnou organizačnou formou vyučovania je 45 min. vzdelávacia jednotka - vyučovacia hodina.

Vyučovací čas žiaka je v 1. 2. a 3. ročníku minimálne **26 hodín týždenne**. Minimálny počet vyučovacích hodín v jednom dni je 4, maximálny 6 vyučovacích hodín. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov, avšak v jednej triede sa môžu vzdelávať aj žiaci viacerých ročníkov.

Vzdelávanie a výchovná činnosť prebieha počas celodenného vyučovacieho procesu v objekte školy v priestoroch na to určených. Niektoré vyučovacie hodiny sa môžu realizovať po predložení a schválení projektu i v inom prostredí, s využitím iných foriem a metód práce (napr. exkurzie, cvičenia, pozorovania) na základe zváženého pedagóga, ponúkaných možností iných organizácií a splnenia interných predpisov a dodržania pravidiel BOZP.

Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený rámcovými učebnými osnovami vyučovacích predmetov.

Vyučujúci uplatňujú primeranosť nárokov na žiaka, s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Vzdelávanie žiaka sa môže na základe žiadosti zákonného zástupcu a po doložení potrebných potvrdení uskutočňovať aj formou individuálneho vzdelávania alebo individuálneho učebného plánu v medziach platnej legislatívy. Organizácia školského roka je v plnom znení §150 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Organizácia príslušného školského roka je v súlade s Pedagogicko-organizačnými pokynmi vydanými MŠVVaŠ SR na daný školský rok.

4.3 Organizačné formy a metódy vyučovania

4.3.1 Stratégie výchovy

Na našej škole venujeme zvýšenú pozornosť mravnej výchove, nakoľko u mnohých žiakov je mravný vývin ohrozený sociálno-patologickým prostredím, hodnotový systém, ktorého je odlišný od spoločensky uznávaných hodnôt a noriem, čo vyúsťuje do rozporu až konfliktu medzi záujmami a potrebami jedinca ako aj záujmami a potrebami spoločnosti.

Aplikáciou metód mravnej výchovy sledujeme formovanie mravného uvedomovania, mravných postojov a mravnosti ako humanistickej hodnoty, ktorá pozdvihuje človeka a rozvíja ľudskosť:

Metódy mravnej výchovy

Metódy aktivizujúce:

- **Zážitkové učenie** – zážitkové metódy učenia napomáhajú prehlbovať účinnosť celého procesu mravného formovania osobnosti.
- **Kooperatívne učenie** – napomáha rozvoju empatického a prosociálneho správania, k rozvoju priateľských vzťahov.

Metódy mravného uvedomovania:

- **Persúázia** (metóda presvedčovania) – pomáha utváraniu presvedčenia, ako hlavného hodnotového prvku mravného vedomia.
- **Exemplifikácia** (metóda príkladovania) – dynamizuje a umocňuje mravné požiadavky žiaduceho správania vytváraním názorových a prít'azlivých vzorov, ideálov, modelov.
- **Exercitácia** (metóda cvičenia) umožňuje rozvíjať činnosť zreteľ mravnosti, osvojovať si sociomravné zručnosti.

Metódy výchovy mravnej aktivity: metóda režimu, získavania, poverenia úlohou.

Hrové učenie – hranie je osobitý druh činnosti s rôznou intenzitou prežívania utvárajúcich sa situácií, čo si vyžaduje určitú hrovú morálku.

4.3.2 Stratégie vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem práce vychádzame z obsahového zamerania vyučovacej hodiny, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov, materiálneho vybavenia a z vlastnej činnosti žiakov zacielenej na dosiahnutie stanovených cieľov zameraných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Pri výbere vyučovacích metód dbáme na to, aby:

- boli v súlade so zámermi školy,
- rozvíjali všetky stránky osobnosti žiaka,
- smerovali k rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov,
- umožňovali vytvoriť sociálnu atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu,
- využívali prirodzenú zvedavosť dieťaťa a vzbudzovali jeho chuť do učenia,
- zohľadňovali potreby žiaka,
- umožňovali žiakovi učiť sa všetkými zmyslami.

Moderné vyučovanie nie je obmedzené na jedinú formu pedagogickej stratégie alebo metódy ale zahŕňa rozmanité prístupy, ktoré podporujú proces učenia sa žiaka. Je na pedagogickom majstrovstve a kreativite každého učiteľa, aké pedagogické stratégie zvolí vo vyučovaní.

V podmienkach našej školy uplatňujeme metódy všeobecné a metódy špeciálno- pedagogické.

Metódy všeobecné

Zo všeobecných metód v edukačnom procese uplatňujeme:

Metódy vychádzajúce z logickej postupnosti:

- Analyticko-syntetická
- Synkretická (porovnávanie)

Metódy podľa charakteru práce:

- Expozičná
- Názorno-demonštračná
- Metódy praktické

Motivačné metódy

Motivácia ako snaha a túžba niečo dosiahnuť má vo vyučovacom procese významnú úlohu. Prístup žiaka k učeniu je základom úspešnej činnosti a vzhľadom k tomu, že pracujeme so žiakmi s mentálnym postihnutím, u ktorých je veľmi ťažké vzbudiť záujem o učenie, považujeme za veľmi dôležité vzbudiť u žiakov prvotný záujem o učenie. Z motivačných metód sa nám v praxi osvedčili:

Motivačný rozhovor, motivačný problém, rozprávanie, demonštrácia, skupinové vyučovanie, tvorivé vyučovanie.

Aktivizujúce metódy

Významné miesto vo edukačnom procese patrí aktivizujúcim metódam:

- **Diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému)
- **Situačná metóda**(riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov)
- **Inscenačná metóda**(sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie)
- **Dramatizácia**(plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.)
- **Simulácia**(simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami)
- **Zážitkové učenie**
- **Učenie prostredníctvom IKT**
- **Praktické aktivity, samostatná činnosť**
- **Didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- **Kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Expozičné metódy

Aplikáciou expozičných metód sa usilujeme docieľiť to, aby proces učenia prebiehal u žiaka čo najefektívnejšie. Uplatňujeme ich pri vytváraní nových poznatkov a zručností, čím sa vyhýbame predkladaniu definitívnych vedeckých poznatkov a memorovaniu bez náležitého pochopenia. V praxi využívame metódy:

- **Slovné:** monologické vysvetľovanie, opis, inštruktaž, rozprávanie, dialogický rozhovor
- **Názorno – demonštračné:** pozorovanie, ilustrovanie, demonštrovanie
- **Metódy praktické:** manipulácia s predmetmi, práce na školskom pozemku
- **Pracovné metódy** (práca ako výchovná metóda)
- **Hra:** didaktická
- **Dramatizácia**
- **Pozorovanie** (cielené systematické vnímanie objektov a procesov)
- **Heuristická metóda:** dialogická, problémová
- **Metóda samostatnej práce** s knihou, v teréne

Fixačné metódy

Vo vyučovacom procese majú dôležité postavenie vzhľadom na to, že žiaci s mentálnym postihnutím si poznatky osvojujú pomaly, až po viacnásobnom opakovaní a rýchlo zabúdajú. Smerujú k precvičovaniu a upevňovaniu už nadobudnutých poznatkov a zručností, vytvárajú nové synoptické spojenia, majú diskriminačný a zovšeobecňujúci charakter. U žiakov sa stretávajú s obľubou:

Pokus, demonštrácia, hra (didaktická, intelektová), pojmové mapovanie.

Metódy diagnostické a klasifikačné:

Slúžia nielen na zistenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiakov, ale sú aj prostriedkom autodiagnostiky učiteľa: skúšanie ústne, písomné, praktické.

Metódy špeciálno-pedagogické

Počas celého vyučovacieho procesu uplatňujeme aj metódy špeciálno-pedagogické:

- **viacnásobného opakovania informácie,**
- **nadmerného zvýraznenia informácie,**
- **multisenzorického sprostredkovania,**
- **intenzívnej spätnej väzby,**
- **algoritmizácie kurikula,**
- **slovného sprostredkovania,**
- **spostredkovania pohybom,**
- **spostredkovania inštručnými médiami,**
- **spostredkovania technickými prostriedkami metodiky,**
- **pozitívnej psychickej tonizácie,**
- **aplikácie individuálnych vzdelávacích programov,**
- **kombinované.**

4.3.3 Organizačné formy

Metódy a formy práce, ich logické usporiadanie a kombinovanie si volí učiteľ podľa predmetu, obsahu učiva a konkrétnej situácie v triede so zameraním na motiváciu a usmernenie žiakov na vyučovanie a v učení. Výber foriem vyučovania prispôbujeme potrebám žiakov, ich možnostiam a schopnostiam a snažíme sa o to, aby sme vytvorili priestor pre uplatnenie individuality každého žiaka.

Snažíme sa o to, aby výchova a vzdelávanie žiakov praktickej školy prebiehala v reálnom prostredí a pri v zmysluplných činnostiach. Preto našim žiakom ponúkame nielen tradičné formy vyučovania, ale vo veľkej miere využívame aj také formy a metódy, ktoré im umožnia, aby si prirodzene a nenásilne osvojovali a upevňovali pracovné zručnosti a návyky, ktoré ich pripravujú na praktický život, a v rámci ich možností aj na pracovné uplatnenie v chránených dielnach a chránených pracoviskách.

Pre naplnenie cieľov školy budeme využívať nasledovné formy:

- **vyučovacia hodina** základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu,
- **vyučovacia hodina v školskej dielni**
- **vyučovacia hodina na školskom pozemku**
- **vyučovacia hodina v cvičnej kuchynke**
- **individuálne vyučovanie**
- **skupinové vyučovanie**
- **hromadné vyučovanie**
- **integrované vyučovanie** – blokové vyučovanie
- **praktické činnosti,**
- **exkurzia, výlet, vychádzka**
- **vyučovanie v rôznom prostredí** (hodina v múzeu, čitateľskom kútiku)
- **brigáda, terénne pozorovania**
- **návšteva** výstavy, koncertu, múzea, či inej inštitúcie,
- **súťaž, kultúrne vystúpenie**
- **domáca práca**
- **záujmová činnosť** – krúžky.

Metodické formy výučby (priamy prejav danej metódy pri osvojovaní obsahu výučby):

- **výkladové** (rozprávanie, objasňovanie, opis)
- **demonštračné** (demonštrácia experimentu, postupu činnosti, ukážky riešenia úloh, zostavenia plánu, ukážky predmetov, javov, zobrazení)
- **dialogické** (rozhovor, beseda, diskusia)

Sociálne formy výučby

- frontálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- individuálne vyučovanie
- kooperatívne vyučovanie
- samostatná práca žiakov

V prípade odporúčania špeciálneho pedagóga postupuje žiak podľa IVP.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do praktickej školy sa prijímajú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorí ukončili špeciálnu základnú školu, základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku a ich stupeň postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti.

Do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím alebo dospelí občania s mentálnym postihnutím v kombinácii s inými postihnutiami, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Jednou z nevyhnutných podmienok pri realizácii školského vzdelávacieho programu je zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti vrátane požiarnej ochrany a prevencie pre žiakov i zamestnancov školy v plnom rozsahu v rámci platnej legislatívy a medziludských vzťahov. Danú problematiku pre školu odborne garantuje profesionálna firma dodávateľským spôsobom. Škola prispieva k minimalizácii rizík:

- tvorbou rozvrhu hodín a zabezpečeniu vhodnej štruktúry pracovného režimu žiakov a učiteľov. Základné normy jeho tvorby sú: začiatok vyučovania o 8.00 hod., rozdelenie vyučovacích predmetov do celého týždňa, realizácia vyučovania niektorých predmetov v špecializovaných učebniach. Výnimky sú možné len vo výnimočných situáciách;
- tvorbou zdravého pracovného prostredia v rámci všetkých priestorov školy, zabezpečením vybavenia primeraným žiackym školským a pracovným nábytkom, s prihliadnutím na základné fyziologické potreby žiakov, jeho farebnosťou, zabezpečením čistoty, upratovaním a maľovaním učební, dodržiavaním platných noriem vo vzťahu k osvetleniu, hlučnosti a hygienickému vybaveniu;
- zabezpečením pitného a stravovacieho režimu prostredníctvom školského školskej jedálne a možnosťou stravovania v školskej jedálni;
- prísny sledovaním dodržiavania zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania škodlivých látok v škole a jej okolí;
- výrazným označením všetkých nebezpečenstiev v rámci využívaných priestorov a predmetov,
- zabezpečením dostupnosti prvej pomoci prostredníctvom odbornej kompetencie svojich zamestnancov, ako aj vybavením lekárníčiek rozmiestnených v objekte školy;
- pravidelnou kontrolou priestorov z hľadiska bezpečnosti a kontrolou plnenia bezpečnostných opatrení;
- zabezpečením vykonávania pedagogického dozoru, čím aktívne zabezpečuje ochranu žiakov pred úrazmi a prevenciu pred diskrimináciou, násilím a sociálno- patologickými javmi;
- (v niektorých odborných predmetoch) realizáciou praktických ukážok a náviku činností pre poskytovanie prvej pomoci pre žiakov;

- vytváraním podmienok pre zdravý vývin žiakov prostredníctvom realizácie aktivít v rámci vyučovacieho i mimo vyučovacieho procesu, najmä v oblasti prevencie závislostí a bezpečného používania internetu;
- pravidelnou revíziou hasiacich prístrojov, hydrantov, bleskozvodov a elektrických zariadení a vykonávaním predpísaných pravidelných i nepravidelných kontrol školských priestorov, aby nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie žiakov a zamestnancov školy;
- podávaním informácií rodičovskej verejnosti najmä na stretnutiach RZ o podmienkach výchovno-vzdelávacieho procesu, školskom poriadku a ďalších predpisoch, v ktorých je zakotvená aj ochrana zdravia a bezpečnosť počas pobytu žiakov v škole a na školských akciách;

V rámci normotvorby má škola vypracované interné smernice - pracovný poriadok, školský poriadok a ďalšie s obsahmi poučení pre rôzne priestory, aktivity a situácie, ktoré v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu môžu vzniknúť. Ide najmä o výlety, exkurzie, návštevu kultúrno-spoločenských podujatí, prácu v odborných učebniach, telocvični, v priestoroch školskej budovy. Samostatné poučenie žiakov o BOZP sa uskutočňuje pred každým výletom, exkurziou, vychádzkou a spoločnými akciami. Pravidelne na začiatku školského roku absolvujú všetci zamestnanci školy školenie o bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrane. Jedenkrát do roka sa uskutočňuje cvičný požiarne poplach.

Škola vedie analýzu dôvodov a evidenciu školských úrazov, vyhotovuje záznam o školskom úraze, zabezpečuje prvú zdravotnú pomoc, v prípade potreby privolá rýchlu zdravotnú pomoc a lekára. Zabezpečuje aj úrazové poistenie počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou. Minimalizáciu rizík škola zabezpečuje i uzatvorením budovy počas vyučovacieho procesu. Žiakovi je umožnený odchod zo školy prostredníctvom zamestnanca na vrátnici, a to na základe súhlasu rodiča, triedneho učiteľa, resp. zastupujúceho triedneho učiteľa.

V Praktickej škole je výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. Priestory určené na praktickú prípravu zodpovedajú platným technickým predpisom, čím sú vytvorené podmienky na bezpečnú prácu žiakov.

Žiaci sú dôkladne a preukázateľne oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení a používaním ochranných prostriedkov. Dodržiavanie týchto predpisov neustále vyžadujeme a kontrolujeme. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom. Ak práca vyžaduje priamy dozor, osoba poverená priamym dozorom obsiahne všetky pracovné miesta žiaka tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Elektrospotrebiče priamo do elektrickej siete zapájajú a odpájajú len pedagógovia.

V posledný deň vyučovania pred stanovenými prázdninami v priebehu školského roka a na konci školského roka sú žiaci pravidelne poučení o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia počas prázdnin.

5 PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu praktickej školy sú zhrnuté do personálneho zabezpečenia, materiálno-technických a priestorových podmienok a podmienok zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri vzdelávaní.

5.1 Personálne zabezpečenie

Všetci naši pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, čím zabezpečujeme kvalitné vzdelávanie našich žiakov. Učitelia preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré naplno využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy. Riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, čo sa pozitívne prejavuje v priamej práci so žiakmi.

Z hľadiska špecifikácie zdravotného postihnutia žiakov je dôležité, aby výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali odborní pracovníci školy:

- Špeciálny pedagóg
- Asistent učiteľa - u žiakov s viacnásobným postihnutím (prípadne osobný asistent)
- Logopéd - pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.
- Fyzioterapeut, masér – žiaci s viacnásobným postihnutím (s DMO a telesným postihnutím).

5.2 Materiálno-technické a priestorové podmienky

Na vyučovanie všeobecno-vzdelávacích predmetov využívame tradičné triedy, ktoré spĺňajú hygienické aj priestorové kritériá. Okrem učebných pomôcok sú vybavené modernou didaktickou technikou (notebook, interaktívna tabuľa), ktoré využívame vo všetkých fázach vyučovacieho procesu.

V edukačnom procese žiaci využívajú aj učebňu pre výučbu telesnej výchovy (telocvičňa), odbornú učebňu hudobnej výchovy a žiacku knižnicu.

Pre podporu stimulácie zraku, sluchu, čuchu, vône, hmatu a rozvoj jemnej motoriky využívame špecializovanú relaxačnú multisenzorickú miestnosť SNOEZELEN.

Pre výučbu odborných predmetov sú zriadené odborné triedy vybavené príslušným zariadením potrebným pre kvalifikovanú výučbu v predmetoch:

Príprava jedál a výživa a pomocné práce v kuchyni

Cvičná kuchynka je zariadená moderne a komplexne. Okrem štandardného kuchynského nábytku je vybavená elektrospotrebičmi bežne využívanými v domácnosti (chladnička s mrazničkou, automatická práčka, mikrovlnná rúra, rýchlouvarná kanvica, elektrický sporák s rúrou). Kuchynské náradie a stolový servis umožňujú realizovať obsah vzdelávania predmetov v plnom rozsahu.

Ručné práce a šitie

Krajčírska dielňa je vybavená pestrou škálou textilných materiálov a galantérneho tovaru, ktorý žiaci používajú naručné šitie, vyšívanie, háčkovanie, pletenie, drobnú úpravu odevov a výrobu jednoduchých výrobkov. Súčasťou zariadenia učebne sú aj elektrické šijacie stroje, žehličky a žehliace dosky;

Pomocné práce v administratíve

Počítačová učebňa je vybavená počítačmi s príslušenstvom, tlačiarňou a k dispozícii sú pre vyučovanie predmetu aj kopírovací prístroj, skartovací prístroj, skener. Všetky počítače v učebni sú pripojené na internet.

Domáce práce a údržba domácnosti

Učebňapredmetu Domáce práce a údržba domácnosti je vybavená základným nábytkom domácností a potrebným materiálno-technickým zabezpečením na jej údržbu. Pre vyučovanie predmetu Domáce

práce a údržba domácnosti využívame okrem tejto učebne aj bežné triedy, priestory školy, internátu a školského areálu.

Pri vyučovaní predmetu **Tkanie na tkáčskom stave** používajú žiaci celý rad pomôcok pre nácvik techniky tkania: krosienka, stolové krosná, nitel'nice a pod. Techniku tkania si žiaci nacvičujú a upevňujú na tkáčskych stavoch (tradičných aj moderných) s kompletných príslušenstvom.

Praktická škola má na vyučovanie predmetov **všeobecného vzdelávania a odbornopraktických predmetov** k dispozícii množstvo učebných pomôcok, ktoré sa využívajú na jednotlivých predmetoch. Mnoho pomôcok priebežne dopĺňame a prípadne aj samostatne a svojpomocne vytvárame. Preferujeme to, aby sa na tvorbe učebných pomôcok podieľali aj samotní žiaci v miere ako im dovoľujú ich možnosti a schopnosti.

5.3 Podmienky zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri vzdelávaní

Škola je plne bezbariérová. Priestorové aj materiálno technické vybavenie školy spĺňa všetky predpoklady pre bezpečný priebeh edukačného procesu. K bezpečnosti žiakov v priestoroch školy prispievajú nielen školou realizované opatrenia na minimalizáciu rizík (viď 4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci), ale aj:

- a) **Ochranné opatrenia:**
môže použiť riaditeľ školy v prípade, ak žiak svojim správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie iných žiakov, zamestnancov školy, alebo nevhodným správaním narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným žiakom vzdelávanie. Ochranným opatrením je okamžité vylúčenie žiaka z vyučovacieho procesu a jeho umiestnenie do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ bezodkladne privolá zákonného zástupcu žiaka, zdravotnú pomoc a policajný zbor. Toto opatrenie slúži na upokojenie žiaka a riaditeľ o ňom vyhotoví písomný záznam;
- b) **Program prevencie a riešenia šikanovania, násillia, drogových závislostí a sociálnopatologických javov:**
vnútorná smernica vydaná riaditeľkou školy obsahuje podrobné opatrenia na ochranu žiakov pred násillím a šikanovaním;
- c) **Smernica o organizovaní výletov a exkurzií:**
upravuje zásady organizovania školských výletov a exkurzií.
- d) **Smernica o pedagogickom dozore**
upravuje povinnosti pedagogických zamestnancov pri zabezpečovaní a vykonávaní pedagogického dozoru počas prítomnosti žiakov v priestoroch školy, vychádzok a iných podujatí v rámci školského vyučovania.

5.4 Vnútorňý systém na kontrolu a hodnotenie žiakov

Vnútorňý systém na kontrolu a hodnotenie žiakov je rozpracovaný v dokumente Školský poriadok pre Praktickú školu. V súlade s platnými metodickými dokumentmi sú v ňom, o.i. vymedzené aj nasledovné výchovné opatrenia:

5.4.1 Pochvala

Udeľuje sa za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin, za dlhodobú úspešnú prácu pre kolektív. Udeľujú sa ústne alebo písomne.

Na našej škole môže byť žiakovi udelená:

- a) **pochvala od vyučujúceho**
- b) **pochvala od triedneho učiteľa pred kolektívom triedy** (za reprezentáciu triedy, výborný prospech, správanie sa, dochádzku, a pod). Návrh na udelenie pochvaly je prerokovaný v pedagogickej rade a zaznamenaný do triedneho výkazu.
- c) **pochvala od riaditeľa školy pred kolektívom školy** (za viacnásobnú úspešnú reprezentáciu triedy, za výborný prospech, správanie, dochádzku, a pod.). Návrh na udelenie pochvaly spojenej s odovzdaním diplomu alebo pochvalného uznania sa prerokuje v pedagogickej rade a zaznamená sa do triedneho výkazu.

5.4.2 Výchovné opatrenia na posilnenie disciplíny

Každému opatreniu predchádza objektívne prešetrenie previnenia a podľa miery závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z týchto opatrení:

- a) **písomné informovanie zákonného zástupcu** - za jednorazové a menej závažné previnenie sa proti školskému poriadku.

Za **menej závažné** porušenie školského poriadku sa pokladá napr.: zabudnutie pomôcok na vyučovanie, úboru na telesnú výchovu, menšie poškodenie učebníc a pracovných listov, neprezúvanie sa, nevhodné alebo výstredné oblečenie, vyrušovanie počas vyučovacej hodiny, nevhodné správanie, zdržiavanie sa v iných triedach počas prestávok, otváranie okien a vykláňanie sa z okien, znečisťovanie WC, zdržiavanie sa v budove školy po ukončení vyučovania a pod.

- b) **napomenutie od triedneho učiteľa pred kolektívom triedy** za:

- jednorazové závažnejšie porušenie školského poriadku,
- **1 - 15 neospravedlnených** vyučovacích hodín.

Za **menej závažné** porušenie školského poriadku sa pokladá napr.: poškodenie učebnice, používanie mobilného telefónu, prehrávača hudby alebo hry počas vyučovania bez dovoľenia vyučujúceho, hranie hazardných hier v škole, verbálne napádanie iného žiaka, používanie vulgárnych slov a pod.

- c) **pokarhanie od triedneho učiteľa pred kolektívom triedy** udeľuje triedny učiteľ po prerokovaní a so súhlasom riaditeľky školy za:

- opakované porušovanie školského poriadku napriek napomenutiu triednym učiteľom,
- jednorazové závažné porušenie školského poriadku,
- **16 - 30 neospravedlnených** hodín za jedno klasifikačné obdobie (za polrok).

Za **závažnejšie** porušenie školského poriadku sa pokladá napr.: útek zo školy, prechovávanie alkoholu, drog, cigariet, zapalovača, zápaličiek, útočných predmetov, fyzické napadnutie iného žiaka bez ublíženia na zdraví, verbálne napadnutie zamestnanca školy a podobné priestupky.

- d) **pokarhanie od riaditeľky školy pred kolektívom školy** za:

- opakované porušovanie školského poriadku napriek pokarhaniu triednym učiteľom,
- jednorazové mimoriadne závažné porušenie školského poriadku
- jednorazové hrubé porušenie školského poriadku
- jednorazové mimoriadne hrubé porušenie školského poriadku
- **31 - 40 neospravedlnených vyučovacích hodín** za každé klasifikačné obdobie.

Za **mimoriadne závažné** porušenie školského poriadku sa pokladá napr.: manipulácia s triednou dokumentáciou – falšovanie dochádzky, psychické a fyzické šikanovanie iných žiakov, fyzické napadnutie iného žiaka s ublížením na zdraví, pokus o fyzické napadnutie zamestnanca školy,

používanie návykových látok a ich poskytovanie iným žiakom a podobné priestupky podľa ich charakteru.

Za **hrubé porušenie** školského poriadku sa považuje: krádež, slovné vulgárne napadnutie zamestnanca školy, fyzické napadnutie zamestnanca školy a podobné priestupky podľa ich charakteru.

Za **mimoriadne hrubé porušenie** školského poriadku sa považuje: lúpež, fyzické napadnutie zamestnanca školy a podobné priestupky podľa ich charakteru.

e) **hodnotenie správania známkou 2 stupňa „uspokojivé“** za:

- závažnejší priestupok
- opakované menej závažnejšie porušenie školského poriadku napriek pokarhaniu riaditeľkou školy,
- **41 - 60 neospravedlnených** vyučovacích hodín,

f) **hodnotenie správania známkou 3 stupňa „menej uspokojivé“** za:

- opakované hrubé porušovanie školského poriadku napriek zníženej známke zo správania 2. stupňa,
- jednorazové mimoriadne hrubé porušenie školského poriadku,
- **61 - 100 neospravedlnených** vyučovacích hodín za každé klasifikačné obdobie.

g) **hodnotenie správania známkou 4 stupňa „neuspokojivé“** za:

- mimoriadne hrubé porušovanie školského poriadku napriek zníženej známke zo správania 3. stupňa,
- zámerne ohrozovanie výchovy ostatných žiakov,
- **viac ako 100 neospravedlnených hodín.**

Ak porušenie školského poriadku žiakom je prejavom jeho lekársky potvrdenej diagnózy, žiakovi sa výchovné opatrenie neukladá.

6 UČEBNÝ PLÁN

Názov a adresa školy	Praktická škola internátna, org. zložka Spojenej školy internátnej Masarykova 11175/20C, 080 01 Prešov
Názov Školského vzdelávacieho programu	„Životu v ústrety“
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	
Kód a názov študijného odboru	6492E00 – praktická škola
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Zamerania praktickej školy	Pomocné práce v administratíve Domáce práce a údržba domácnosti Tkane na tkáčskom stave Pomocné práce v kuchyni

6.1 Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Pomocné práce v administratíve

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
	1.	2.	3.	spolu
Všeobecné vzdelávanie	8	8	8	24
Odborno - praktické predmety	8	8	8	24
Voliteľné predmety	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
CELKOM	26	26	26	78

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	8	8	24
Jazyk a komunikácia - slovenský jazyk a literatúra	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami - matematika	2	2	2	6
Človek a spoločnosť - výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra • hudobná výchova • výtvarná výchova	2	2	2	6
Zdravie a pohyb - telesná a športová výchova	2	2	2	6
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY	8	8	8	24
Rodinná výchova	1	1	1	3
Zdravotná výchova	2	2	2	6
Ručné práce a šitie	1	1	1	3
Príprava jedál a výživa	3	3	3	9
Domáce práce a údržba domácnosti	1	1	1	3
VOLITEĽNÉ PREDMETY	5	5	5	15
Pomocné práce v administratíve	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
Pomocné práce v administratíve	1	1	1	3
Ručné práce a šitie	2	2	2	6
Domáce práce a údržba domácnosti	2	2	2	6
SPOLU	26	26	26	78

Špecifické podmienky a potreby organizácie výučby učebného plánu so zameraním na PPA

Zameraním Praktickej školy na predmet „Pomocné práce v administratíve“ sme zvolili voliteľné predmety a disponibilné hodiny nasledovne.

Za voliteľné predmety sme zvolili:

Pomocné práce v administratíve– 5 vyučovacích hodín týždenne, ide o zameranie praktickej školy.

Disponibilnými hodinami sme rozšírili tieto vyučovacie predmety:

1. Pomocné práce v administratíve o 1 vyučovaciu hodinu týždenne so zámerom posilňovať počítačovú gramotnosť žiakov s akcentom na využívanie technológií pre získavanie informácií a realizáciu činností spojených s bežným životom a chodom domácnosti.

2. Ručné práce a šitie 2 vyučovacie hodiny týždenne z dôvodu pomalšieho pracovného tempa žiakov a slabších manipulačných zručností.

3. Domáce práce a údržba domácností 2 vyučovacie hodiny týždenne vzhľadom na slabšie manipulačné zručnosti a pomalšie pracovné tempo žiakov, ako aj na potrebu dosiahnuť stupeň automatizácie pri najnutnejších domácich činnostiach.

Disponibilné hodiny predmetov **Ručné práce a šitie** a **Domáce práce a údržba domácností** určené na precvičenie a upevnenie poznatkov, zručností a návykov žiakov. Vzhľadom na ciele praktickej školy - pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti je organizácia disponibilných hodín adekvátne. Škola má všetky podmienky potrebné na rozšírené vyučovanie daných predmetov.

Vyučovací predmet **Telesná a športová výchova** sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov. Pre žiakov s viacnásobným postihnutím je určený predmet **Zdravotná telesná výchova**, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede. Pre predmet Zdravotná telesná výchova je vyučujúcemu k dispozícii aj ďalší personál - fyzioterapeut a masér.

6.2 Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Domáce práce a údržba domácnosti

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
	1.	2.	3.	spolu
Všeobecné vzdelávanie	8	8	8	24
Odborno - praktické predmety	8	8	8	24
Voliteľné predmety	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
CELKOM	26	26	26	78

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	8	8	24
Jazyk a komunikácia - slovenský jazyk a literatúra	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami - matematika	2	2	2	6
Človek a spoločnosť - výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra • hudobná výchova • výtvarná výchova	2	2	2	6
Zdravie a pohyb - telesná a športová výchova	2	2	2	6
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY	8	8	8	24
Rodinná výchova	1	1	1	3
Zdravotná výchova	2	2	2	6
Ručné práce a šitie	1	1	1	3
Priprava jedál a výživa	3	3	3	9
Domáce práce a údržba domácnosti	1	1	1	3
VOLITEĽNÉ PREDMETY	5	5	5	15
Domáce práce a údržba domácnosti	4	4	4	12
Tkanie na tkáčskom stave	1	1	1	3
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
Pomocné práce v administratíve	2	2	2	6
Ručné práce a šitie	1	1	1	3
Domáce práce a údržba domácnosti	1	1	1	3
Tkanie na tkáčskom stave	1	1	1	3
SPOLU	26	26	26	78

Špecifické podmienky a potreby organizácie výučby učebného plánu so zameraním na DPU

Zameraním Praktickej školy na predmet „Domáce práce a údržba domácnosti“ sme za voliteľné predmety zvolili:

1. *Domáce práce a údržba domácnosti* – 4 vyučovacie hodiny týždenne.
2. *Tkanie na tkáčskom stave* – 1 hodina týždenne.

Disponibilnými hodinami sme rozšírili vyučovacie predmety:

1. Pomocné práce v administratíve o 2 vyučovacie hodiny týždenne so zámerom posilňovať počítačovú gramotnosť žiakov s akcentom na využívanie technológií pre získavanie informácií a realizáciu činností spojených s bežným životom a chodom domácnosti.

2. Ručné práce a šitie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne z dôvodu pomalšieho pracovného tempa žiakov a slabších manipulačných zručností.

3. Domáce práce a údržba domácnosti o 1 vyučovaciu hodinu týždenne vzhľadom na slabšie manipulačné zručnosti a pomalšie pracovné tempo žiakov, ako aj na potrebu dosiahnuť stupeň automatizácie pri najnutnejších domácich činnostiach.

4. Tkanie na tkáčskom stave o 1 vyučovaciu hodinu týždenne.

Disponibilné hodiny predmetov **Ručné práce a šitie** a **Domáce práce a údržba domácnosti** sú určené na precvičenie a upevnenie poznatkov, zručností a návykov žiakov. Vzhľadom na ciele praktickej školy - pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti je organizácia disponibilných hodín adekvátne. Škola má všetky podmienky potrebné na rozšírené vyučovanie daných predmetov.

Zaradenie predmetu **Tkanie na tkáčskom stave** vyplýva zo záujmu žiakov o toto tradičné ľudové remeslo, z terapeutického a diagnostického potenciálu predmetu nevyvímajúc široké možnosti, ktoré predmet ponúka pre rozvíjanie jemnej motoriky žiakov.

Vyučovací predmet **Telesná a športová výchova** sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov. Pre žiakov s viacnásobným postihnutím je určený predmet **Zdravotná telesná výchova**, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede. Pre predmet Zdravotná telesná výchova je vyučujúcemu k dispozícii aj ďalší personál - fyzioterapeut a masér.

6.3 Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Tkanie na tkáčskom stave

	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
Cieľové zložky vzdelávania	1.	2.	3.	spolu
Všeobecné vzdelávanie	8	8	8	24
Odborno - praktické predmety	8	8	8	24
Voliteľné predmety	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
CELKOM	26	26	26	78
Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	8	8	24
Jazyk a komunikácia ☐ slovenský jazyk a literatúra	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami ☐ matematika	2	2	2	6
Človek a spoločnosť ☐ výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra ☐ hudobná výchova ☐ výtvarná výchova	2	2	2	6
Zdravie a pohyb ☐ telesná a športová výchova	2	2	2	6
ODBORNO-PRAKTICKE PREDMETY	8	8	8	24
Rodinná výchova	1	1	1	3
Zdravotná výchova	2	2	2	6
Ručné práce a šitie	1	1	1	3
Príprava jedál a výživa	3	3	3	9
Domáce práce a údržba domácnosti	1	1	1	3
VOLITEĽNÉ PREDMETY	5	5	5	15
Tkanie na tkáčskom stave	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
Tkanie na tkáčskom stave	1	1	1	3
Ručné práce a šitie	1	1	1	3
Pomocné práce v administratíve	2	2	2	6
Pomocné práce v kuchyni	1	1	1	3
SPOLU	26	26	26	78

Špecifické podmienky a potreby organizácie výučby učebného plánu so zameraním na TKC

Zameraním Praktickej školy na predmet „Tkanie na tkáčskom stave“ sme za voliteľný predmet zvolili:

Tkanie na tkáčskom stave– 5 vyučovacích hodín týždenne, ide o zameranie praktickej školy.

Disponibilnými hodinami sme rozšírili vyučovacie predmety:

1. **Tkanie na tkáčskom stave** o 1 vyučovaciu hodinu týždenne.

2. **Ručné práce a šitie** o 1 vyučovaciu hodinu týždenne z dôvodu pomalšieho pracovného tempa žiakov a slabších manipulačných zručností.

3. Pomocné práce v administratíve o 2 vyučovacie hodiny týždenne so zámerom posilňovať počítačovú gramotnosť žiakov s akcentom na využívanie technológií pre získavanie informácií a realizáciu činností spojených s bežným životom a chodom domácnosti.

4. Pomocné práce v kuchyni o 1 vyučovaciu hodinu týždenne

Disponibilné hodiny predmetov **Tkanie na tkáčskom stave, Ručné práce a šitie, Pomocné práce v administratíve** a **Pomocné práce v kuchyni** sú určené na precvičenie a upevnenie poznatkov, zručností a návykov žiakov. Vzhľadom na ciele praktickej školy - pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti je organizácia disponibilných hodín adekvátne. Škola má všetky podmienky potrebné na rozšírené vyučovanie daných predmetov.

Vyučovací predmet **Telesná a športová výchova** sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov. Pre žiakov s viacnásobným postihnutím je určený predmet **Zdravotná telesná výchova**, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede. Pre predmet Zdravotná telesná výchova je vyučujúcemu k dispozícii aj ďalší personál - fyzioterapeut a masér.

6.4 Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmet Pomocné práce v kuchyni

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
	1.	2.	3.	spolu
Všeobecné vzdelávanie	8	8	8	24
Odborno - praktické predmety	8	8	8	24
Voliteľné predmety	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
CELKOM	26	26	26	78
Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	8	8	24
Jazyk a komunikácia ☐ slovenský jazyk a literatúra	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami ☐ matematika	2	2	2	6
Človek a spoločnosť ☐ výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra ☐ hudobná výchova ☐ výtvarná výchova	2	2	2	6
Zdravie a pohyb ☐ telesná a športová výchova	2	2	2	6
ODBORNO-PRAKTICKE PREDMETY	8	8	8	24
Rodinná výchova	1	1	1	3
Zdravotná výchova	2	2	2	6
Ručné práce a šitie	1	1	1	3
Príprava jedál a výživa	3	3	3	9
Domáce práce a údržba domácnosti	1	1	1	3
VOLITEĽNÉ PREDMETY	5	5	5	15
Pomocné práce v kuchyni	4	4	4	12
Pomocné práce v administratíve	1	1	1	3
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
Ručné práce a šitie	2	2	2	6
Pomocné práce v administratíve	1	1	1	3
Domáce práce a údržba domácnosti	2	2	2	6
SPOLU	26	26	26	78

Špecifické podmienky a potreby organizácie výučby učebného plánu so zameraním na PMF

Zameraním Praktickej školy na predmet „Pomocné práce v kuchyni“ sme za voliteľné predmet zvolili:

Pomocné práce v kuchyni– 4 vyučovacie hodiny týždenne.

Pomocné práce v administratíve – 1 vyučovacia hodina týždenne.

Disponibilnými hodinami sme rozšírili vyučovacie predmety:

1. Ručné práce a šitie o 2 vyučovacie hodiny týždenne z dôvodu pomalšieho pracovného tempa žiakov a slabších manipulačných zručností.

2. Pomocné práce v administratíve o 1 vyučovaciu hodinu týždenne so zameraním na posilňovanie počítačovej gramotnosti žiakov s akcentom na využívanie technológií pre získavanie informácií a realizáciu činností spojených s bežným životom a chodom domácnosti.

3. Domáce práce a údržba domácnosti o 2 vyučovacie hodiny týždenne vzhľadom na slabšie manipulačné zručnosti a pomalšie pracovné tempo žiakov, ako aj na potrebu dosiahnuť stupeň automatizácie pri najnutnejších domácich činnostiach.

Disponibilné hodiny predmetov **Ručné práce a šitie, Pomocné práce v administratíve a Domáce práce a údržba domácnosti** sú určené na precvičenie a upevnenie poznatkov, zručností a návykov žiakov. Vzhľadom na ciele praktickej školy - pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti je organizácia disponibilných hodín adekvátne. Škola má všetky podmienky potrebné na rozšírené vyučovanie daných predmetov.

Vyučovací predmet **Telesná a športová výchova** sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov. Pre žiakov s viacnásobným postihnutím je určený predmet **Zdravotná telesná výchova**, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede. Pre predmet Zdravotná telesná výchova je vyučujúcemu k dispozícii aj ďalší personál - fyzioterapeut a masér.

6.5 Prierezové témy

Do vyučovacích predmetov začleňujeme aj prierezové témy, ktoré sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov. Učiteľ zväži zaradenie jednotlivých prierezových tém podľa predmetu, zloženia triedy a vhodnosti. Ide o nasledovné prierezové témy:

Environmentálna výchova

Táto prierezová téma prispieva k formovaniu a rozvíjaniu ekologického vedomia žiakov. Smeruje k tomu, aby žiaci pochopili, že sú súčasťou prírody, uvedomili si význam prírody pre život človeka a nevyhnutnosť chrániť životné prostredie. Cieľom je rozvíjať u žiakov lásku k prírode a vychovávať ich k vedomej ochrane prírody.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Cieľom tejto témy je viesť žiakov k pochopeniu funkcie a miesta rodiny v živote spoločnosti, ale aj zodpovednosti rodiny za zdravý vývin a výchovu detí.

Správna životospráva a životný štýl

Jedným z dôsledkov moderného, pretechnizovaného a mobilného sveta je nárast výskytu civilizačných ochorení. Vzhľadom k tomu, že sa do popredia dostáva konzumný spôsob života, prinášajúci pohodlie a pasívne prijímanie informácií cez médiá, dochádza k obmedzeniu pohybovej aktivity u žiakov a nárastu obezity už v útlom veku. Zameriavame sa na to, aby si deti uvedomili súvislosť medzi aktívnym pohybom a zdravím, vplyv pohybu na ich rast a vývin. Vedeíme ich nielen k aktívnemu pohybu, ale aj dodržiavaniu zásad racionálnej výživy. Jedným z prostriedkov na dosiahnutie tohto cieľa je aj šírenie osvedy medzi rodičmi žiakov v hmotnej núdzi o možnostiach školského stravovania detí.

7 UČEBNÉ OSNOVY PRE PRAKTICKÚ ŠKOLU

Názov a adresa školy:	Praktická škola internátna, org. zložka Spojenej školy internátnej Masarykova 11175/20C, Prešov
Názov školského vzdelávacieho programu:	„Životu v ústrety“
Stupeň vzdelania:	nižšie stredné odborné
Kód a názov učebného odboru:	6492E00 - praktická škola
Forma výchovy a vzdelania:	denná
Dĺžka štúdia:	3 roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh školského zariadenia:	štátne